

Finanšu pārskati

2015

Vadības ziņojums par 2015. gadu	2
ECB finanšu pārskati	16
Bilance 2015. gada 31. decembrī	16
Peļņas un zaudējumu aprēķins 2015. gada 31. decembrī	18
Grāmatvedības politika	19
Balances skaidrojumi	27
Ārpusbilances instrumenti	43
Peļņas un zaudējumu aprēķina skaidrojumi	45
Auditora ziņojums	51
Peļņas un zaudējumu sadales skaidrojums	53

Vadības ziņojums par 2015. gadu

1. ECB vadības ziņojuma mērķis

Šis vadības ziņojums ir neatņemama ECB gada finanšu pārskatu sastāvdaļa. Tas sniedz lasītājiem kontekstuālu informāciju par ECB darbu, tās darbības regulējumu un ECB darbības ietekmi uz tās finanšu pārskatiem.

Šajā ziņojumā sniegta informācija par galvenajiem procesiem, kas saistīti ar ECB finanšu pārskatu sagatavošanu. Ņemot vērā to, ka ECB aktivitātes un darbības tiek veiktas, lai veicinātu tās monetārās politikas mērķu sasniegšanu, šis finanšu rezultāts vērtējams saistībā ar politikas pasākumiem. Tādējādi šis ziņojums nodrošina informāciju arī par ECB galvenajiem riskiem un par to, kā šos riskus ietekmē ECB veiktās operācijas, kā arī par pieejamiem finanšu resursiem un ECB pamatdarbību ietekmi uz tās finanšu pārskatiem.

2. Galvenie mērķi un uzdevumi

ECB galvenais mērķis ir saglabāt cenu stabilitāti. Saskaņā ar ECBS Statūtiem tās galvenie uzdevumi ietver Eiropas Savienības monetārās politikas īstenošanu, valūtas maiņas darījumu veikšanu, euro zonas valstu oficiālo ārvalstu valūtas rezervju pārvaldīšanu un maksājumu sistēmu raitas darbības veicināšanu.

Turklāt ECB ir atbildīga par iedarbīgu un konsekventu Vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) darbību, lai veiktu visaptverošu un efektīvu banku uzraudzību, veicinot Eiropas Savienības banku sistēmas drošumu un stabilitāti, kā arī finanšu sistēmas stabilitāti.

3. Galvenie procesi

ECB finanšu pārskatu process saistīts ar vairākām būtiskām darbībām.

3.1. Kontrole struktūrvienību iekšienē

ECB iekšējās kontroles struktūrā katra struktūrvienība ir atbildīga par savu darbības risku pārvaldību un kontroles pasākumu īstenošanu, lai nodrošinātu savas darbības lietderību un efektivitāti, kā arī ECB finanšu pārskatos iekļaujamās informācijas precizitāti. Arī pienākumus un atbildību saistībā ar budžeta jautājumiem galvenokārt uzņemas attiecīgās darbības jomas struktūrvienības.

3.2. Budžeta procesi

Cilvēkresursu, budžeta un organizācijas ģenerāldirektorāta Budžeta, kontroles un organizācijas nodaļa (BCO)¹ izstrādā pamatprincipus un sagatavo un monitorē stratēģisko plānošanu saistībā ar ECB resursiem, kā arī izstrādā attiecīgo darbības budžetu. Šie uzdevumi tiek veikti sadarbībā ar struktūrvienībām, vienlaikus piemērojot nodalīšanas principu², un rezultāts tiek atspoguļots struktūrvienību gada darba programmās. BCO veic arī ECB un ECBS projektu plānošanu, resursu kontroli, izmaksu izdevīguma analīzi un ieguldījumu analīzi. Izdevumu atbilstības apstiprinātajam budžetam monitoringu regulāri veic Valde³, ņemot vērā BCO ieteikumus, un Padome ar Budžeta komitejas (BUCOM) palīdzību. Saskaņā ar ECB Reglamenta 15. pantu BUCOM palīdz Padomei, sniedzot ECB gada budžeta priekšlikumu un Valdes iesniegto papildu budžeta finansējuma pieprasījumu novērtējumu, pirms tie tiek iesniegti Padomei apstiprināšanai.

3.3. Finanšu risku pārraudzības funkcijas

ECB Riska vadības direktorāts ir atbildīgs par tādas politikas un procedūru ieteikšanu, kura nodrošina atbilstošu aizsardzību pret finanšu riskiem a) Eurosistēmai, t.sk. ECB, īstenojot monetārās politikas operācijas; un b) ECB, veicot tās ārējo rezervju, zelta turējumu un euro denominēto ieguldījumu portfeli pārvaldību. Riska vadības direktorāts arī vērtē Eurosistēmas monetārās un valūtas politikas darbības regulējumu un ierosina to uzlabojumus no riska vadības viedokļa. Turklāt Riska vadības komiteja (RMC), kurā ietilpst Eurosistēmas centrālo banku eksperti, palīdz lēmējinstīcijām nodrošināt atbilstošu Eurosistēmas aizsardzības līmeni. To nodrošina, pārvaldot un kontrolējot tirgus operāciju izraisītos finanšu riskus gan attiecībā uz Eurosistēmas monetārās politikas operācijām, gan uz ECB ārējo rezervju portfeli. Attiecībā uz šīm darbībām RMC arī palīdz veikt ar Eurosistēmas bilanci saistīto finanšu risku monitoringu, vērtēšanu un pārskatu sniegšanu, kā arī sagatavot un pārskatīt attiecīgās metodoloģijas un regulējumus.

3.4. Portfeļu pārvaldība

ECB turējumā ir divu veidu ieguldījumu portfeli, t.i., ārējo rezervju ieguldījumu portfelis, kas denominēts ASV dolāros un Japānas jenās, un pašu kapitāla ieguldījumu portfelis, kas denominēts euro. Papildus tam ar ECB pensiju plāniem saistītie līdzekļi ieguldīti portfelī, kas tiek pārvaldīts ārpus ECB. ECB turējumā ir arī "Vērtspapīru tirgu programmas" (VTP), "Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programmas" (ABSIP), "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" (VSAIP) un triju "Nodrošināto obligāciju iegādes programmu" (NOIP) ietvaros iegādāti euro denominēti vērtspapīri, kas paredzēti monetārās politikas mērķiem.

¹ 2016. gadā BCO kļuvis par jaunizveidotā Budžeta un finanšu ģenerāldirektorāta daļu.

² Nošķiršanas princips saistīts ar VUM Regulā paredzēto prasību, kas nosaka, ka ECB veic uzraudzības uzdevumus, neskarot monetārās politikas un visus citus uzdevumus un atsevišķi no tiem.

³ Sākot ar 2016. gadu, budžeta monitoringā aktīvi piedalīsies arī jaunieceltais atbalsta funkciju vadītājs.

3.5. ECB finanšu pārskatu sagatavošana

ECB finanšu pārskatus saskaņā ar ECB Padomes noteikto grāmatvedības politiku⁴ sagatavo Valde.

Administrācijas ģenerāldirektorāta Finanšu pārskatu sniegšanas un politikas nodaļa⁵ ir atbildīga par finanšu pārskatu sagatavošanu sadarbībā ar citām struktūrvienībām, un tai arī jānodrošina, lai visi nepieciešamie dokumenti būtu laikus pieejami ārējiem revidentiem un lēmējinstītūcijām. Finanšu pārskatu sniegšanas process un ECB finanšu pārskati var tikt pakļauti iekšējam auditam. ECB iekšējā audita darbība atbilst Iekšējo auditoru institūta izstrādātajiem "Iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem". Visi Iekšējā audita direktorāta ziņojumi, kas var ietvert iesaistītajai struktūrvienībai adresētus audita ieteikumus, tiek iesniegti Valdei.

Turklāt ECB finanšu pārskatus revidē neatkarīgi ārējie revidenti, kurus ieteikusi Padome un apstiprinājusi ES Padome. Ārējie revidenti pārbauda ECB grāmatvedības dokumentus un pārskatus, un viņiem ir neierobežota pieeja visai informācijai par tās darījumiem.⁶ Ārējo revidentu pienākums ir sniegt atzinumu par to, vai finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par ECB finansiālo stāvokli un tās darbības rezultātiem saskaņā ar Padomes noteikto grāmatvedības politiku. Šajā sakarā ārējie revidenti vērtē finanšu pārskatu sagatavošanā un sniegšanā izmantotās iekšējās kontroles sistēmas atbilstību un novērtē lietotās grāmatvedības politikas piemērotību.

ECB Aktīvu un saistību komiteja, kuras sastāvā ir ECB tirgus operāciju, grāmatvedības, finanšu pārskatu sniegšanas, risku pārvaldības un budžeta funkciju pārstāvji, sistemātiski veic visu to faktoru monitoringu un novērtējumu, kuri var ietekmēt ECB bilanci un peļņas un zaudējumu aprēķinu. Tā pārbauda finanšu pārskatus un ar tiem saistītos dokumentus, pirms tie tiek iesniegti Valdei apstiprināšanai.

Kad Valde akceptējusi finanšu pārskatus publicēšanai, tos kopā ar ārējo revidentu atzinumu un visiem nepieciešamajiem dokumentiem iesniedz Audita komitejai izskatīšanai, pirms tie tiek iesniegti Padomei apstiprināšanai. Audita komiteja palīdz Padomei pildīt tās pienākumus saistībā arī ar finanšu informācijas integritāti un iekšējās kontroles pasākumu pārraudzību. Saistībā ar to Audita komiteja pārbauda ECB finanšu pārskatus un lem, vai tie sniedz patiesu un skaidru priekšstatu un ir sagatavoti saskaņā ar spēkā esošajiem grāmatvedības noteikumiem. Tā arī izskata visus svarīgos Eurosistēmas grāmatvedības vai finanšu pārskatu jautājumus, kas varētu ietekmēt ECB finanšu pārskatus.

Katru gadu februārī Padome apstiprina ECB finanšu pārskatus, kas pēc tam tiek nekavējoties publicēti. Tie tiek publicēti kopā ar vadības ziņojumu un Eurosistēmas konsolidēto gada bilanci.

⁴ Sk. grāmatvedības politikas skaidrojumu.

⁵ Ar 2016. gadu Finanšu pārskatu sniegšanas un politikas nodaļa kļuvis par jaunizveidotā Budžeta un finanšu ģenerāldirektorāta daļu.

⁶ Lai sabiedrībai būtu pilnīga pārliecība par ECB ārējo revidentu neatkarību, ik pēc pieciem gadiem tiek piemērots auditorsabiedrību rotācijas princips.

4. Risku pārvaldība

Risku pārvaldība ir būtiska ECB darbības sastāvdaļa un tiek īstenota, veicot nepārtrauktu riska apzināšanas, novērtēšanas, mazināšanas un monitoringa procesu. Tabulā sniegti galvenie riski, kam pakļauta ECB, kā arī to avoti un ECB piemērotās risku pārvaldības stratēģijas.

Riski, kam pakļauta ECB

Risks	Komponents	Riska veids	Riska avots	Riska kontroles sistēma
Finanšu riski	Kredītrisks	Kredītsaistību neizpildes risks <i>Finanšu zaudējumu risks, kas rodas saistību neizpildes gadījumā, ko rada parādnieka (darījuma partnera vai emitenta) nespēja laikus pildīt savas finanšu saistības</i>	ārējo rezervju turējumi euro denominēto ieguldījumu portfelis Vērtspapīru turējumi monetārās politikas mērķiem	atbilstības kritēriji uzticamības novērtējums riska darījumu limiti nodrošinājums diversificēšana finanšu risku monitorings
		Kredītu migrācijas risks <i>Finanšu zaudējumu risks finanšu aktīvu pārcenošanas rezultātā pēc tam, kad pasliktinājusies to kredītkvalitāte un reitingi</i>	ārējo rezervju turējumi euro denominēto ieguldījumu portfelis	
	Tirgus risks	Valūtas un preču risks <i>Finanšu zaudējumu risks, kas var rasties a) ārvalstu valūtā denominētās pozīcijās valūtas kursu svārstību rezultātā un b) preču turējumos to tirgus cenu svārstību rezultātā</i>	ārējo rezervju turējumi zelta turējumi	turējumu diversificēšana dažādās valūtās un zeltā zelta un ārvalstu valūtas pārvērtēšanas konti finanšu risku monitorings
		Procentu likmju risks <i>Finanšu zaudējumu risks procentu likmju nelabvēlīgu pārmaiņu rezultātā, izraisot a) finanšu instrumentu faktiskās vērtības kritumu vai b) nelabvēlīgu ietekmi uz tīrajiem procentu ienākumiem</i>	ārējo rezervju turējumi euro denominēto ieguldījumu portfelis Vērtspapīru turējumi monetārās politikas mērķiem	aktīvu izvietojuma politika cenu pārvērtēšanas konti tirgus riska limiti finanšu risku monitorings
		Likviditātes risks <i>Finanšu zaudējumu risks saistībā ar nespēju atbilstošā laika periodā atsavināt kādu aktīvu tā dominējošajā tirgus vērtībā</i>	ārējo rezervju turējumi	aktīvu izvietojuma politika likviditātes limiti finanšu risku monitorings
		Darbības risks <i>Negatīvas finanšu, darbības vai reputācijas ietekmes risks, ko rada cilvēku rīcība vai tās trūkums, neatbilstoši cilvēkresursi vai personāla politika, iekšējās pārvaldības un darbības procesu neatbilstoša īstenošana vai to trūkums, tādu sistēmu problēmas, uz kurām balstās procesi, vai ārējie notikumi (piemēram, dabas katastrofas vai ārējie uzbrukumi)</i>	darbaspēks, cilvēkresursi un personāla politika iekšējās pārvaldības un darbības procesi sistēmas ārējie notikumi	darbības risku apzināšana, novērtēšana un novēršana, kā arī to atspoguļošana pārskatos un ziņojumos un to monitorings pieļaujamā riska līmeņa politika risku matrica darbības nepārtrauktības regulējums

4.1. Finanšu riski

Finanšu riskus rada ECB pamatdarbība un ar to saistītie riska darījumi. ECB pieņem lēmumus par aktīvu izvietojumu un ievieš atbilstošu risku pārvaldības un uzticamības pārbaudes regulējumu, ņemot vērā dažādo portfeļu un finanšu riska darījumu nolūkus un mērķus, kā arī tās lēmējinstītūciju noteiktās risku prioritātes.

Finanšu riskus var vērtēt kvantitatīvi, izmantojot dažādus riska rādītājus. ECB piemēro pašu izstrādātas risku aplēšu metodes, kuras balstās uz vienotu tirgus riska un kredītriska simulācijas sistēmu. Riska rādītāju pamatā esošās modelēšanas pamatkonceptijas, metodes un pieņēmumi izmanto tirgus standartus. Lai iegūtu dziļu izpratni par potenciālajiem riska notikumiem, kuru biežums un nopietnības pakāpe var būt dažāda, ECB izmanto divu veidu statistiskos rādītājus – riska kvantitatīvo rādītāju (*Value at Risk*; VaR) un paredzamā deficīta rādītāju (*Expected Shortfall*)⁷, kurus aprēķina vairākiem ticamības līmeņiem. Turklāt izmanto jutīguma un stresa scenāriju analīze, lai labāk izprastu un papildinātu statistiskās riska aplēses.

Vērtējot ar VaR 95% ticamības līmeni viena gada laikā (VaR 95%), 2015. gada 31. decembrī ECB finanšu aktīvi bija pakļauti finanšu riskam kopumā 10 mljrd. euro apmērā. Salīdzinājumā ar 2014. gada 31. decembra aplēsēm kopējā riska aplēses pieaugušas par 1.4 mljrd. euro. Šāds kāpums galvenokārt saistīts ar ECB ārējo rezervju aktīvu tirgus vērtības pieaugumu un tādējādi ECB pakļautību valūtas riskam pēc ASV dolāra un Japānas jenas kursa kāpuma attiecībā pret euro 2015. gadā.

4.1.1. Kredītrisks

ECB izmanto atšķirīgu riska kontroli un limitu kredītriska noteikšanai dažādām operācijām, atspoguļojot dažādiem portfeļiem piemēroto politiku vai ieguldījumu mērķus un bāzes aktīvu riska raksturojumu.

Ar ECB ārējo rezervju turējumiem saistītais kredītrisks ir niecīgs, jo rezerves tiek ieguldītas aktīvos ar augstu kredītkvalitāti.

ECB zelta turējumi nav pakļauti kredītriskam, jo zelts netiek aizdots trešām pusēm.

Euro denominēto ieguldījumu portfeļa mērķis ir nodrošināt ECB ar ienākumiem darbības izdevumu segšanai, saglabājot ieguldīto kapitālu. Tāpēc šiem turējumiem peļņas apsvērumi attiecībā uz aktīvu izvietojumu un riska kontroles sistēmu ir relatīvi nozīmīgāki nekā ECB ārējām rezervēm. Neraugoties uz to, tiek saglabāts mērens ar šiem turējumiem saistītā kredītriska līmenis.

⁷ Riska kvantitatīvo rādītāju (VaR) definē kā maksimālo potenciālo finanšu aktīvu portfeļa zaudējumu sliksni, kas saskaņā ar statistisko modeli netiks pārsniegts ar noteiktu varbūtību (ticamības līmeni) konkrētā riska periodā. Paredzamā deficīta rādītājs ir par VaR konservatīvāks saskaņots riska mērījums, izmantojot tādu pašu periodu un tādu pašu ticamības līmeni, jo tas mēra ar varbūtību svērtos vidējos zaudējumus, kas iespējami sliktākā scenārija gadījumā, kurā pārsniegts VaR sliksnis. Šajā kontekstā zaudējumus definē kā starpību starp ECB bilancē norādīto portfeļu tīro vērtību perioda sākumā un simulēto vērtību perioda beigās.

Piemēroto risku pārvaldības metožu rezultātā ar monetārās politikas mērķiem turētiem vērtspapīriem saistītais kredītrisks ECB nepārsniedz pieļaujamo riska līmeni. Kredītu migrācijas risks, kas saistīts ar monetārās politikas mērķiem iegādātajiem vērtspapīriem, tieši neietekmē ECB finanšu pārskatus, jo šos vērtspapīrus novērtē saskaņā ar amortizētajām izmaksām, ņemot vērā vērtības samazināšanos, tāpēc tie netiek pārvērtēti pēc tirgus cenām. Tomēr šie vērtspapīri var būt pakļauti kredītsaistību neizpildes riskam, un to kredītkvalitātes pasliktināšanās var ietekmēt ECB finanšu pārskatus, regulāri veicot vērtības samazināšanās analīzi un to atzīstot.

4.1.2. Tirgus risks

Galvenie tirgus riska veidi, kam pakļauta ECB, pārvaldot savus turējumus, ir valūtas risks un preču (zelta cenas) risks. ECB pakļauta arī procentu likmju riskam.

Valūtas un preču risks

Valūtas un preču risks ir ECB finanšu risku profila noteicošais risks. To nosaka ECB ārējo rezervju (galvenokārt ASV dolāros) un zelta turējumu apjoms un valūtas kursu un zelta cenu lielais svārstīgums.

Ņemot vērā zelta un ārējo rezervju politikas nozīmi, ECB necenšas novērst valūtas un preču risku. Šie riski faktiski tiek mazināti, diversificējot turējumus dažādās valūtās un zeltā.

Atbilstoši Eurosistēmas noteikumiem zelta un ASV dolāru pārvērtēšanas konti, kas 2015. gada 31. decembrī bija attiecīgi 11.9 mljrd. euro (2014. gadā – 12.1 mljrd. euro) un 10.6 mljrd. euro (2014. gadā – 6.2 mljrd. euro), var tikt izmantoti, lai nākotnē kompensētu jebkādas nelabvēlīgas zelta cenu un ASV dolāra kursa svārstības, tādējādi mazinot vai pat novēršot jebkādu ietekmi uz ECB peļņas uz zaudējumu aprēķinu.

Procentu likmju risks

ECB ārējās rezerves un euro denominēto ieguldījumu portfeļi galvenokārt ieguldīti vērtspapīros ar fiksētu ienākumu, kas tiek pārvērtēti pēc tirgus cenām un tādējādi pakļauti tirgus riskam, ko rada procentu likmju svārstības. Šis tirgus vērtības procentu likmju risks tiek pārvaldīts, izmantojot aktīvu izvietojuma politiku un tirgus riska ierobežojumus, kas nodrošina, ka tirgus risks vienmēr ir ierobežots tādā līmenī, kas atspoguļo ECB izvēlēto riska un peļņas attiecību dažādiem portfeļiem. Fiksēta ienākuma portfeļu modificētā ilguma (*modified duration*)⁸ izteiksmē dažādo izvēlēto

⁸ Modificētais ilgums ir rādītājs, kas atspoguļo portfeļu vērtības jutīgumu pret ienesīguma līkņu paralēlām pārbīdēm.

riska un peļņas attiecību rezultātā euro denominētajiem ieguldījumu portfeļiem ir lielāks modificētais ilgums nekā ārvalstu valūtu turējumiem.

Tirgus vērtības procentu likmju risks, kam pakļauta ECB, 2015. gadā joprojām bija ierobežots.

Aktīvu iegādes programmu (triju NOIP, VTP, ABSIP un VSAIP) ietvaros iegādātos vērtspapīrus novērtē saskaņā ar amortizētajām izmaksām, ņemot vērā vērtības samazināšanos, tāpēc tie netiek pārvērtēti pēc tirgus cenām. Tādējādi šo vērtspapīru turējumi nav pakļauti tirgus vērtības procentu likmju riskam. Tomēr no šiem vērtspapīriem gūto ienākumu un attiecīgajām saistībām atbilstošo izdevumu procentu likmju jutīguma neatbilstība rada procentu likmju risku, kas varētu negatīvi ietekmēt ECB tīros procentu ienākumus. Šāda veida riskus pārvalda, izmantojot aktīvu izvietojuma politiku, t.sk. politiku un procedūras, kas nodrošina iegādes par atbilstošām cenām; šos riskus vēl vairāk mazina bezatlīdzības saistību esamība un ECB bilances vispārējā aktīvu un saistību struktūra. Ar monetārās politikas mērķiem iegādātajiem vērtspapīriem saistītais procentu likmju risks 2015. gadā pieauga; to galvenokārt noteica VSVIP ietvaros veiktās iegādes. Tomēr gaidāms, ka ECB nākamajos gados gūs kopumā pozitīvus tīros procentu ienākumus pat ļoti nelabvēlīgu procentu likmju riska scenāriju gadījumā, kuru iestāšanās varbūtība ir maz ticama.

4.1.3. Likviditātes risks

Ņemot vērā euro kā būtiskas rezerves valūtas nozīmi, ECB kā centrālās bankas lomu un tās aktīvu un saistību struktūru, ECB galvenā pakļautība likviditātes riskam saistīta ar tās ārējām rezervēm, jo, lai veiktu ārvalstu valūtas intervences, var būt nepieciešams atsavināt lielus šo turējumu apjomus īsā laika periodā. Lai pārvaldītu šo risku, aktīvu izvietojums un ierobežojumi nodrošina, ka pietiekami liela ECB turējumu daļa ieguldīta aktīvos, kurus iespējams ātri atsavināt bez būtiskas ietekmes uz cenu.

ECB portfeļu likviditātes riska profils 2015. gadā pamatā saglabājās stabils.

4.2. Darbības risks

ECB darbības riska pārvaldības regulējuma galvenie mērķi ir a) palīdzēt nodrošināt, ka ECB īsteno savu misiju un uzdevumus, un b) aizsargāt tās reputāciju un pārējos aktīvus no zaudējumiem, ļaunprātīgas izmantošanas un kaitējumiem.

Darbības riska pārvaldības regulējumā katra struktūrvienība ir atbildīga par tās darbības risku apzināšanu, novērtēšanu, reaģēšanu uz tiem, pārskatu sniegšanu un risku un kontroles monitorēšanu. Struktūrvienības ar transversāliem uzdevumiem nodrošina specifisku kontroli visas bankas līmenī. Šajā kontekstā norādījumus attiecībā uz riska novēršanas stratēģiju un riska pieņemšanas procedūrām sniedz ECB pieļaujamā riska līmeņa politika. Tā piesaistīta riska matricai, pamatojoties uz ECB ietekmes un ticamības gradācijas skalām (kurās izmantoti kvantitatīvi un kvalitatīvi kritēriji).

Par darbības riska pārvaldības un darbības nepārtrauktības regulējumu un par metodoloģisko atbalstu attiecībā uz darbības riska pārvaldības un darbības nepārtrauktības nodrošināšanas darbībām tām struktūrvienībām, uz kurām attiecas risks un kontroles mehānismi, ir atbildīga darbības riska pārvaldības un darbības nepārtrauktības pārvaldības funkcija. Turklāt šī funkcija iesniedz arī gada un speciālos ziņojumus par darbības riskiem Darbības risku komitejai un Valdei, kā arī palīdz lēmējinstītūcijām pildīt to pārraudzības lomu attiecībā uz ECB darbības riska pārvaldību un kontroli. Tā koordinē un īsteno darbības nepārtrauktības pārvaldības programmu, veic regulāras darbības nepārtrauktības pārbaudes un darbības nepārtrauktības sistēmas pārskatīšanu attiecībā uz laika ziņā kritiskajām ECB operācijām un sniedz atbalstu Krīzes vadības grupai, t.sk. tās atbalsta struktūrām, kā arī struktūrvienībām nopietnu darbības traucējumu gadījumā.

5. Finanšu resursi

Kapitāls

Sakarā ar vienotās valūtas ieviešanu Lietuvā 2015. gada 1. janvārī *Lietuvos bankas* šajā datumā veica maksājumu 43 milj. euro apjomā. Šā maksājuma rezultātā ECB apmaksātais kapitāls 2015. gada 31. decembrī sasniedza 7 740 milj. euro. Detalizēta informācija par ECB kapitālu sniegta finanšu pārskatu 15.1. skaidrojumā "Kapitāls".

Uzkrājums valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam

Ņemot vērā ECB lielo pakļautību finanšu riskiem, kas aprakstīta 4. sadaļā, ECB tur uzkrājumu valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam. Šā uzkrājuma apjomu un turpmākās palielināšanas nepieciešamību katru gadu pārskata, ņemot vērā vairākus faktorus, t.sk. risku ietverošu aktīvu turējumu apjomu, risku īstenošanās gadījumus kārtējā finanšu gadā, paredzamos nākamā gada rezultātus un risku novērtējumu, kas ietver riska kvantitatīvā rādītāja (VaR) aprēķināšanu risku ietverošajiem aktīviem un tiek konsekventi piemērots ilgstošā laika periodā. Šis risku uzkrājums kopā ar jebkuru ECB vispārējo rezervju fondā turēto summu nedrīkst pārsniegt euro zonas NCB apmaksātā kapitāla vērtību.

2014. gada 31. decembrī uzkrājums valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam sasniedza 7 575 milj. euro. *Lietuvos bankas* 2015. gada 1. janvārī veica maksājumu 45 milj. euro apjomā, palielinot risku uzkrājuma apjomu līdz 7 620 milj. euro. Šī summa ir vienāda ar euro zonas NCB apmaksātā ECB kapitāla vērtību 2015. gada 31. decembrī.

Pārvērtēšanas konti

Zelta, ārvalstu valūtas un to vērtspapīru nerealizētos guvumus, uz kuriem attiecas cenu pārvērtēšana, neatzīst kā ienākumus peļņas un zaudējumu aprēķinā, bet uzrāda tieši pārvērtēšanas kontos, kas sniegti ECB bilances pasīvu pusē. Šos atlikumus var izmantot, lai nākotnē kompensētu jebkādas nelabvēlīgas cenu un/vai valūtu kursu svārstības, tādējādi tie veido finanšu buferi, kas stiprina ECB noturību pret pamatā esošajiem riskiem.

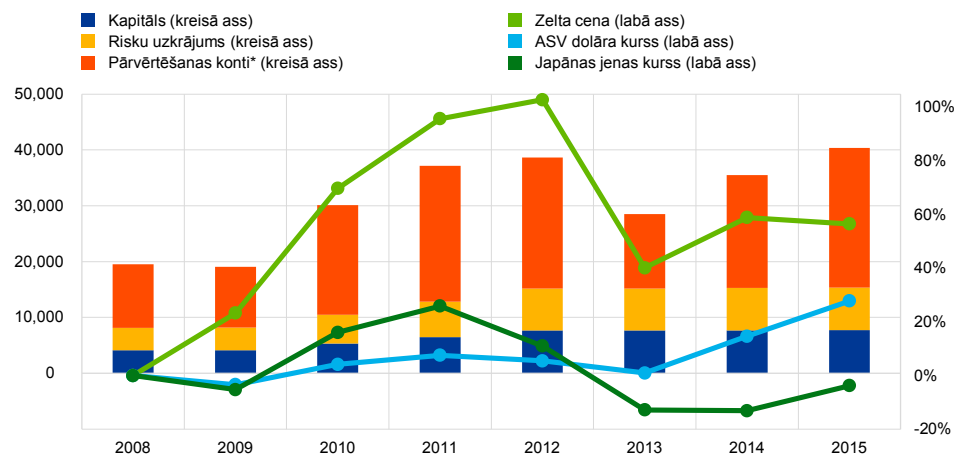
Kopējais zelta, ārvalstu valūtas un vērtspapīru pārvērtēšanas kontu atlikums 2015. gada decembra beigās bija 25.0 mljrd. euro⁹ (2014. gadā – 20.2 mljrd. euro). Sīkāku informāciju sk. grāmatvedības politikas skaidrojumos un 14. bilances skaidrojumā "Pārvērtēšanas konti".

1. attēlā parādīta minēto ECB finanšu resursu un galveno valūtas kursu un zelta cenas attīstība 2008.–2015. gadā.¹⁰ Šajā periodā a) ECB apmaksātais kapitāls gandrīz divkāršojās galvenokārt saistībā ar Padomes 2010. gadā pieņemto lēmumu palielināt parakstīto kapitālu; b) riska uzkrājums palielinājās līdz apjomam, kas vienāds ar euro zonas valstu NCB apmaksāto kapitālu; un c) bija vērojamas būtiskas pārvērtēšanas kontu svārstības, ko galvenokārt noteica valūtas kursu un zelta cenu svārstības.

1. attēls

ECB finanšu resursi, galveno valūtu kursi un zelta cena 2008.–2015. gadā

(mlj. euro; pārmaiņas salīdzinājumā ar 2008. gadu; %)

* Ietverot kopējos zelta, ārvalstu valūtas un vērtspapīru pārvērtēšanas guvumus.
Avots: ECB.

⁹ Turklāt bilances postenis "Pārvērtēšanas konti" ietver pārrēķinātos atlikumus saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem.

¹⁰ Galveno valūtas kursu un zelta cenas dinamika attēlota kā procentuālās pārmaiņas salīdzinājumā ar valūtas kursiem un zelta cenu 2008. gada beigās.

6. Pamatdarbību ietekme uz finanšu pārskatiem

Tabulā sniegts pārskats par ECB galvenajiem darbības veidiem un funkcijām, kas vērstas uz tās uzdevumu izpildi, un to ietekmi uz ECB finanšu pārskatiem.

Darbība/funkcija	Ietekme uz ECB finanšu pārskatiem
Monetārās politikas operācijas	Standarta monetārās politikas operācijas decentralizēti veic Eurosistēmas NCB. Tāpēc šīm operācijām nav tiešas ietekmes uz ECB finanšu pārskatiem.
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri (NOIP, VTP, ABSIP un VSVIP ietvaros)	ECB iegādātie vērtspapīri tiek uzrādīti postenī "Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri". Šajos portfeļos ietvertie turējumi tiek uzskaitīti saskaņā ar amortizētajām izmaksām, un vismaz reizi gadā tiek veikti vērtības samazināšanās testi. Uzkrātie kupona maksājumi un diskontu un prēmiju amortizācija ietverta peļņas un zaudējumu aprēķinā. ¹¹
Ieguldījumu aktivitātes (ārējo rezervju un pašu kapitāla pārvaldīšana)	ECB ārējās rezerves uzrāda bilancē ¹² vai ārpusbilances kontos līdz norēķinu dienai. ECB pašu kapitāla portfeli uzrāda bilancē, galvenokārt postenī "Pārējie finanšu aktīvi". Tīrie procentu ienākumi, t.sk. uzkrātie kupona maksājumi un diskontu un prēmiju amortizācija, ietverti peļņas un zaudējumu aprēķinā. ¹³ Peļņas un zaudējumu aprēķinā ¹⁴ ietverti arī nerealizētie zaudējumi no cenām un valūtas kursiem, kas pārsniedz iepriekš aprēķinotātos nerealizētos guvumus, kā arī realizētie guvumi un zaudējumi no vērtspapīru pārdošanas, savukārt nerealizētos guvumus uzrāda bilancē postenī "Pārvērtēšanas konti".
Maksājumu sistēmas (TARGET2)	Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas ir euro zonas NCB atlikumi attiecībā pret ECB saistībā ar TARGET2, uzrādīti ECB bilancē kā viena neto aktīvu vai saistību pozīcija. Atlīdzība par šiem atlikumiem ietverta peļņas un zaudējumu aprēķina posteņos "Pārējie procentu ienākumi" un "Pārējie procentu izdevumi".
Banknotes apgrozībā	ECB piešķirtā daļa no apgrozībā esošo euro banknošu kopējās vērtības ir 8%. Šī daļa nodrošināta ar prasībām pret NCB, par kurām tiek maksāti procenti atbilstoši galveno refinansēšanas operāciju procentu likmei. Šie procentu maksājumi ietverti peļņas un zaudējumu aprēķinā postenī "Procentu ienākumi no euro banknošu sadales Eurosistēmā". Izdevumus, kas veidojušies sakarā ar euro banknošu pārrobežu pārvadājumiem starp banknošu spiestuvēm un NCB saistībā ar jaunu banknošu piegādi un starp NCB saistībā ar banknošu trūkuma novēršanu, izmantojot banknošu pārpalikumu, centralizēti sedz ECB. Šos izdevumus uzrāda peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Banknošu ražošanas pakalpojumi".
Banku uzraudzība	ECB gada izmaksas saistībā ar uzraudzības uzdevumiem tiek atgūtas, iekasējot no uzraudzītajām iestādēm gada uzraudzības maksu. Uzraudzības maksas uzrādītas peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Tīrie komisijas maksas ienākumi".

¹¹ Uzrādīti posteņos "Pārējie procentu ienākumi" un "Pārējie procentu izdevumi".

¹² Uzrādīti galvenokārt posteņos "Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi", "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem", "Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem" un "Saisības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem".

¹³ Ar ECB ārējām rezervēm saistītos ienākumus atspoguļo postenī "Procentu ienākumi no ārējo rezervju aktīviem", savukārt procentu ienākumus un izdevumus no pašu kapitāla uzrāda posteņos "Pārējie procentu ienākumi" un "Pārējie procentu izdevumi".

¹⁴ Uzrādīti attiecīgi posteņos "Finanšu aktīvu un pozīciju norakstīšana" un "Realizētie finanšu operāciju guvumi/zaudējumi".

7. 2015. gada finanšu rezultāti

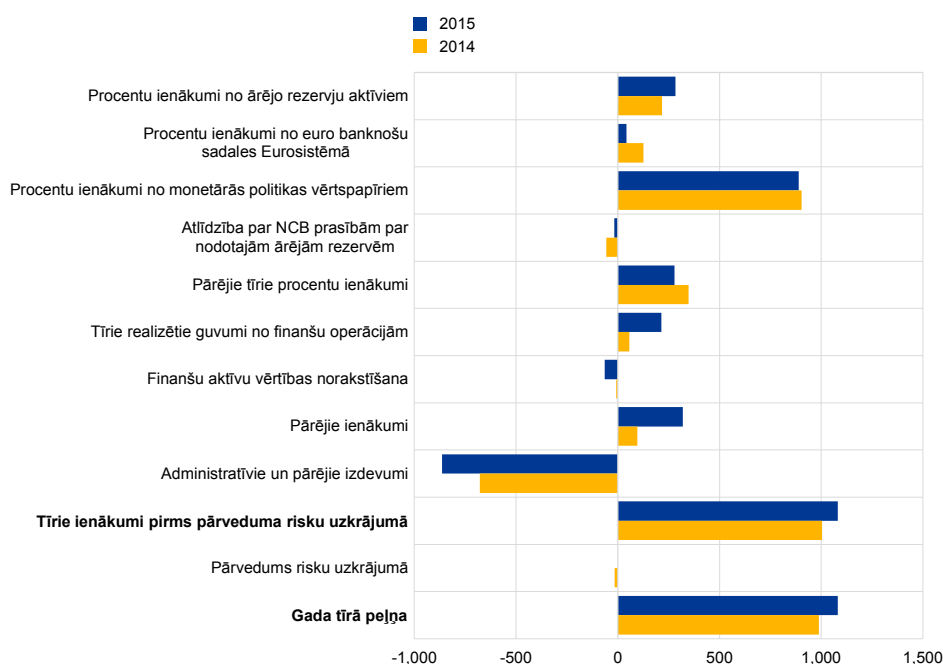
2015. gadā ECB tīrā peļņa bija 1 082 milj. euro (2014. gadā – 989 milj. euro).

2. attēlā parādīti ECB peļņas un zaudējumu aprēķina komponenti 2015. gadā salīdzinājumā ar 2014. gadu.

2. attēls

ECB peļņas un zaudējumu aprēķina sadalījums 2015. un 2014. gadā

(milj. euro)

Avots: ECB.

Svarīgākie punkti

- 2015. gadā tīrie procentu ienākumi samazinājās līdz 1 475 milj. euro (2014. gadā – 1 536 milj. euro). Šo samazinājumu veicināja mazāki procentu ienākumi no ECB kopējā apgrozībā esošo euro banknošu apjoma daļas sakarā ar zemāku galveno refinansēšanas operāciju vidējo procentu likmi 2015. gadā, kā arī mazāki procentu ienākumi no pašu kapitāla portfeļa. Šo faktoru ietekmi tikai daļēji kompensēja a) lielāki procentu ienākumi no ārējo rezervju aktīviem, ko noteica gan ASV dolāra kursa kāpums attiecībā pret euro, gan lielāki procentu ienākumi no ASV dolāros denominēto vērtspapīru portfeļa; un b) mazāki procentu izdevumi saistībā ar euro zonas NCB prasībām par ECB nodotajiem ārējo rezervju aktīviem.
- Procentu ienākumi no vērtspapīriem, kas iegādāti monetārās politikas mērķiem, 2015. gadā nedaudz samazinājās (līdz 890 milj. euro; 2014. gadā – 903 milj. euro). Procentu ienākumu samazināšanos sakarā ar VTP un pirmās un otrās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" ietvaros iegādāto vērtspapīru

dzēšanu gandrīz pilnībā kompensēja procentu ienākumi saistībā ar paplašināto aktīvu iegādes programmu.¹⁵

- Finanšu aktīvu norakstītā vērtība 2015. gadā pieauga par 56 milj. euro (līdz 64 milj. euro). Tas galvenokārt skaidrojams ar ASV dolāru portfeli turēto vērtspapīru vispārējo tirgus cenas kritumu.
- ECB kopējās administratīvās izmaksas, ieskaitot nolietojumu, 2015. gadā sasniedza 864 milj. euro (2014. gadā – 677 milj. euro). Šo pieaugumu galvenokārt noteica tas, ka tika uzsākta ECB galvenās ēkas nolietojuma aprēķināšana, un augstākas izmaksas saistībā ar Vienoto uzraudzības mehānismu (VUM). Taču 2014. gadā ECB, iekasējot maksu no uzraudzītajām iestādēm, atguva ar VUM saistītās izmaksas tikai par 2014. gada novembri un decembri, bet 2015. gadā, iekasējot šīs maksas, tika atgūtas visas izmaksas. Tādējādi pārējie ienākumi 2015. gadā palielinājās līdz 320 milj. euro (2014. gadā – 96 milj. euro).

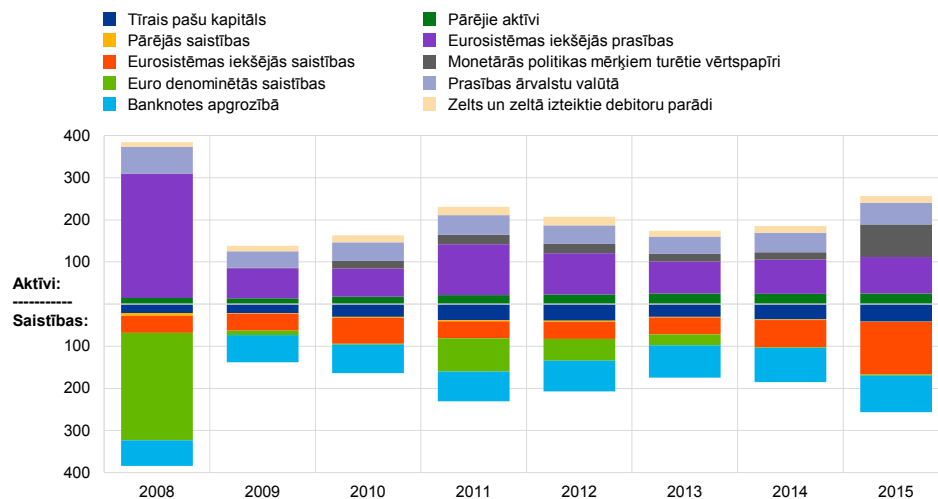
8. ECB finanšu pārskatu ilgtermiņa pārmaiņas

3. un 4. attēlā parādīta ECB bilances un peļņas un zaudējumu aprēķina, kā arī to komponentu attīstība 2008.–2015. gadā.

3. attēls

ECB bilances attīstība 2008.–2015. gadā¹⁶

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

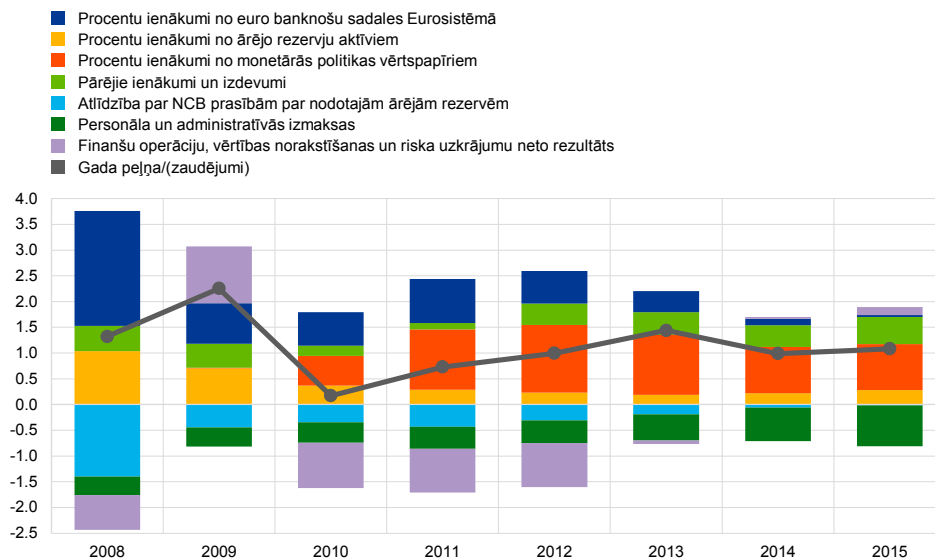
¹⁵ Paplašinātā aktīvu iegādes programma (AIP) ietver NOIP3, ABSIP un VSAIP. Sīkāka informācija par AIP atrodama [ECB interneta vietnē](#).

¹⁶ Izmantoti gada beigu dati.

4. attēls

ECB peļņas un zaudējumu aprēķina attīstība 2008.–2015. gadā

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

ECB bilances sarukumu salīdzinājumā ar 2008. gadu galvenokārt noteica ASV dolāru finansējuma situācijas uzlabošanās Eurosistēmas darījuma partneriem, kā rezultātā pakāpeniski samazinājās Eurosistēmas piedāvāto likviditāti palielinošo operāciju ASV dolāros apjoms. To atspoguļoja ECB Eurosistēmas iekšējo prasību un tās euro denominēto saistību samazināšanās. Taču 2014. gada 4. ceturksnī ECB bilance sāka palielināties, veicot nodrošināto obligāciju un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" (NOIP3) un ABSIP ietvaros. Šis bilances pieaugums turpinājās 2015. gadā sakarā ar euro zonas valstu centrālo valdību emitēto vērtspapīru iegādēm pēc VSAIP uzsākšanas. Vērtspapīru iegādes visu šo programmu ietvaros notika, veicot norēķinus TARGET2 kontos, kā rezultātā attiecīgi palielinājās ECB Eurosistēmas iekšējās saistības.

ECB tīro peļņu šajā periodā ietekmēja šādi faktori.

- Galveno refinansēšanas operāciju procentu likmes pazemināšana būtiski samazināja ECB emisijas ienākumus. 2015. gadā procentu likme vidēji bija 0.05% (2008. gadā – 4%), tāpēc procentu ienākumi no apgrozībā esošajām banknotēm 2015. gadā samazinājās līdz 0.04 mljrd. euro (2008. gadā – 2.2 mljrd. euro).
- Īpaši 2010.–2012. gadā tika veikti pārvedumi uz vispārējo risku uzkrājumu valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam. Šajā laikā uz risku uzkrājumu kopumā tika pārvesti 3.5 mljrd. euro, par attiecīgu summu samazinot uzrādīto peļņu.
- Procentu ienākumi no ārējo rezervju aktīviem pakāpeniski samazinājās no 1.0 mljrd. euro 2008. gadā līdz 0.2 mljrd. 2013. gadā, galvenokārt sarūkot peļņai saistībā ar ASV dolāriem un attiecīgi sarūkot ASV dolāru portfeļa

procentu ienākumiem. Taču šī tendence pēdējos divos gados pavērsta pretējā virzienā un 2015. gadā šie ienākumi sasniedza 0.3 mljrd. euro.

- No vērtspapīru turējumiem, kas iegādāti aktīvu iegādes programmu ietvaros, pēdējo sešu gadu laikā gūti vidēji 54% no ECB kopējiem neto procentu ienākumiem.
- VUM izveide un darbība pēdējos divos gados veicinājusi personāla un administratīvo izdevumu būtisku pieaugumu. Taču ar VUM saistītās izmaksas kopš 2014. gada novembra tiek segtas, iekasējot maksu no uzraudzītajām iestādēm.

ECB finanšu pārskati

Bilance 2015. gada 31. decembrī

AKTĪVI	Skaidrojumums	2015 (euro)	2014 (euro)
Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi	1.	15 794 976 324	15 980 317 601
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	2.		
SVF debitoru parādi	2.1.	714 825 534	669 336 060
Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi	2.2.	49 030 207 257	43 730 904 005
		49 745 032 791	44 400 240 065
Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	2.2.	1 862 714 832	1 783 727 949
Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	3.	52 711 983	2 120 620
Euro zonas rezidentu euro denominētie vērtspapīri	4.		
Monētārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	4.1.	77 808 651 858	17 787 948 367
Eurosistēmas iekšējās prasības	5.		
Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā	5.1.	86 674 472 505	81 322 848 550
Pārējie aktīvi	6.		
Materiālie un nemateriālie pamatlīdzekļi	6.1.	1 263 646 830	1 249 596 659
Pārējie finanšu aktīvi	6.2.	20 423 917 583	20 626 359 858
Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība	6.3.	518 960 866	319 624 726
Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi	6.4.	1 320 068 350	725 224 031
Dažādi	6.5.	1 180 224 603	1 092 627 246
		24 706 818 232	24 013 432 520
Kopā aktīvi		256 645 378 525	185 290 635 672

PASĪVI	Skaid- rojums	2015 (euro)	2014 (euro)
Banknotes apgrozībā	7.	86 674 472 505	81 322 848 550
Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem	8.		
Pārējās saistības	8.1.	1 026 000 000	1 020 000 000
Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	9.	2 330 804 192	900 216 447
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	10.		
Noguldījumi, kontu atlikumi un citas saistības	10.1.	0	458 168 063
Eurosistēmas iekšējās saistības	11.		
Saistības par nodotajām ārējām rezervēm	11.1.	40 792 608 418	40 553 154 708
Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)	11.2.	83 083 520 309	23 579 372 965
		123 876 128 727	64 132 527 673
Pārējās saistības	12.		
Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība	12.1.	392 788 148	178 633 615
Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi	12.2.	95 543 989	96 191 651
Dažādi	12.3.	891 555 907	869 549 503
		1 379 888 044	1 144 374 769
Uzkrājumi	13.	7 703 394 185	7 688 997 634
Pārvērtēšanas konti	14.	24 832 823 174	19 937 644 696
Kapitāls un rezerves	15.		
Kapitāls	15.1.	7 740 076 935	7 697 025 340
Gada peļņa		1 081 790 763	988 832 500
Kopā pasīvi		256 645 378 525	185 290 635 672

Peļņas un zaudējumu aprēķins 2015. gada 31. decembrī

	Skaid- rojums	2015 (euro)	2014 (euro)
Procentu ienākumi no ārējo rezervju aktīviem	22.1.	283 205 941	217 003 159
Procentu ienākumi no euro banknošu sadales Eurosistēmā	22.2.	41 991 105	125 806 228
Pārējie procentu ienākumi	22.4.	2 168 804 955	2 512 243 088
<i>Procentu ienākumi</i>		<i>2 494 002 001</i>	<i>2 855 052 475</i>
Atlīdzība par NCB prasībām par nodotajām ārējām rezervēm	22.3.	(17 576 514)	(57 015 146)
Pārējie procentu izdevumi	22.4.	(1 001 272 846)	(1 262 336 836)
<i>Procentu izdevumi</i>		<i>(1 018 849 360)</i>	<i>(1 319 351 982)</i>
Trie procentu ienākumi	22.	1 475 152 641	1 535 700 493
Realizētie finanšu operāciju guvumi/zaudējumi	23.	214 433 730	57 260 415
Finanšu aktīvu un pozīciju norakstīšana	24.	(64 053 217)	(7 863 293)
Pārvedumi uz/no uzkrājumiem valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam		0	(15 009 843)
Finanšu operāciju, vērtības norakstīšanas un riska uzkrājumu neto rezultāts		150 380 513	34 387 279
Trie komisijas maksas ienākumi/izdevumi	25., 26.	268 332 261	28 158 654
Ienākumi no kapitāla akcijām un līdzdalības kapitālā	27.	908 109	780 935
Pārējie ienākumi	28.	51 023 378	67 253 502
Kopā četri ienākumi		1 945 796 902	1 666 280 863
Personāla izmaksas	29.	(440 844 142)	(301 142 390)
Administratīvie izdevumi	30.	(351 014 617)	(353 579 537)
Materiālo un nemateriālo pamatlīdzekļu nolietojums		(64 017 361)	(15 312 728)
Banknošu ražošanas pakalpojumi	31.	(8 130 019)	(7 413 708)
Gada peļņa		1 081 790 763	988 832 500

Frankfurtē pie Mainas 2016. gada 9. februārī

Eiropas Centrālā banka

Mario Dragi (*Mario Draghi*)
Prezidents

Grāmatvedības politika¹⁷

Finanšu pārskatu forma un sniegšana

ECB finanšu pārskati sagatavoti, lai patiesi atspoguļotu ECB finansiālo stāvokli un darbības rezultātus. Tie sagatavoti saskaņā ar šādu grāmatvedības politiku¹⁸, ko ECB Padome uzskata par atbilstošu centrālās bankas darbības būtībai.

Grāmatvedības principi

Ievēroti šādi grāmatvedības principi: ekonomiskā būtība un caurredzamība, piesardzība, notikumu pēc bilances datuma atzīšana, būtiskums, darbības turpināšanas pieņēmums, uzkrāšanas princips, konsekvence un salīdzināmība.

Aktīvu un saistību atzīšana

Aktīvu vai saistības atzīst bilancē tikai tad, ja ir ticams, ka jebkurš ar to saistīts nākotnes saimnieciskais labums plūdīs uz ECB vai no tās, visi ar to saistītie riski un atbildība būtībā ir nodoti ECB un aktīva izmaksas vai vērtību vai saistību apjomu var ticami novērtēt.

Uzskaites pamats

Šie pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu principu, kas atbilstoši pielāgots, lai iekļautu tirgojamo vērtspapīru (izņemot monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus), zelta un visu pārējo bilances un ārpusbilances aktīvu un saistību ārvalstu valūtās novērtējumu tirgus vērtībā.

Darījumi ar finanšu aktīviem un saistībām pārskatos atspoguļoti, ievērojot datumu, kad veikti norēķini.

Darījumus ar ārvalstu valūtā denominētiem finanšu instrumentiem, izņemot tagadnes darījumus ar vērtspapīriem, grāmato ārpusbilances kontos darījuma datumā. Norēķinu datumā ārpusbilances grāmatojumus reversē un darījumus uzrāda bilancē. Ārvalstu valūtas pirkšana un pārdošana ietekmē ārvalstu valūtas tīro pozīciju darījuma datumā. Pārdošanas realizētie guvumi vai zaudējumi arī tiek aprēķināti šajā datumā. Uzkrātos procentus, prēmijas un diskonta summas, kas saistītas ar ārvalstu valūtā denominētiem finanšu instrumentiem, aprēķina un grāmato katru dienu. Šie uzkrājumi arī katru dienu ietekmē ārvalstu valūtas pozīciju.

¹⁷ ECB grāmatvedības politika detalizēti izklāstīta 2010. gada 11. novembra Lēmumā ECB/2010/21 (OV L 35, 09.02.2011., 1. lpp.). Pēdējie grozījumi lēmumā veikti ar 2015. gada 2. jūlija Lēmumu ECB/2015/26 (OV L 193, 21.07.2015., 134. lpp.).

¹⁸ Šī politika atbilst ECBS Statūtu 26.4. panta noteikumiem. Tie paredz saskaņotu pieeju noteikumiem, kas regulē Eurosistēmas operāciju grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu.

Zelts un ārvalstu valūtu aktīvi un saistības

Aktīvi un saistības ārvalstu valūtā izteikti euro pēc valūtas kursa bilances datumā. Ienākumi un izdevumi izteikti pēc valūtas kursa uzskaites dienā. Ārvalstu valūtu aktīvu un saistību pārvērtēšanu veic katrai valūtai atsevišķi, iekļaujot gan bilances, gan ārpusbilances instrumentus.

Aktīvu un saistību ārvalstu valūtās pārvērtēšanu pēc tirgus cenām veic atsevišķi no pārvērtēšanas pēc valūtas kursa.

Zeltu novērtē pēc tirgus cenas gada beigās. Zelta cenas pārvērtēšana netiek nodalīta no valūtas pārvērtēšanas. Tā vietā uzrāda vienu zelta vērtību, pamatojoties uz zelta cenu euro par vienu Trojas unci, ko gadam, kas noslēdzās 2015. gada 31. decembrī, aprēķināja pēc euro kursa attiecībā pret ASV dolāru 2015. gada 31. decembrī.

Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR) definē kā valūtu grozu. Lai pārvērtētu ECB SDR turējumus, SDR vērtību noteica kā četru galveno valūtu (ASV dolāra, euro, Japānas jenas un Lielbritānijas sterliņu mārciņas) kursu svērto summu, pārrēķinot tās euro saskaņā ar stāvokli 2015. gada 31. decembrī.

Vērtspapīri

Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri

Pašlaik monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri tiek uzskaitīti saskaņā ar amortizētajām izmaksām (ņemot vērā vērtības samazināšanos).

Pārējie vērtspapīri

Tirgojamos vērtspapīrus (izņemot monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus) un līdzīgus aktīvus novērtē pēc vidējās tirgus cenas vai pamatojoties uz attiecīgo ienesīguma līkni bilances datumā. Katru vērtspapīru novērtē atsevišķi. Ar vērtspapīriem saistītos iespēju līgumus atsevišķi nevērtē. Gadam, kas noslēdzās 2015. gada 31. decembrī, izmantotas vidējās tirgus cenas 2015. gada 30. decembrī. Nelikvidās kapitāla daļas novērtē pēc izmaksām, ņemot vērā vērtības samazināšanos.

Ienākumu atzīšana

Ienākumi un izdevumi atzīti periodā, kurā tie gūti vai radušies.¹⁹ Ārvalstu valūtas, zelta un vērtspapīru pārdošanas realizētos guvumus un zaudējumus uzrāda peļņas

¹⁹ Administratīvajiem uzkrājumiem noteikts minimālais sliekšnis 100 000 euro.

un zaudējumu aprēķinā. Šādus realizētos guvumus un zaudējumus aprēķina atbilstoši attiecīgā aktīva vidējām izmaksām.

Nerealizētos guvumus neatzīst kā ienākumus, bet pārved tieši uz pārvērtēšanas kontu.

Nerealizētos zaudējumus uzrāda peļņas un zaudējumu aprēķinā, ja tie gada beigās pārsniedz iepriekšējos pārvērtēšanas guvumus, kas uzrādīti atbilstošajā pārvērtēšanas kontā. Šādus nerealizētos zaudējumus no kāda vērtspapīra, ārvalstu valūtas vai zelta neieskaita ar nerealizētajiem guvumiem no cita vērtspapīra, ārvalstu valūtas vai zelta. Ja peļņas un zaudējumu aprēķinā uzrādīti kāda posteņa nerealizētie zaudējumi, šā posteņa vidējās izmaksas samazina līdz valūtas kursam vai tirgus cenai gada beigās. Nerealizētie zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumiem, kas gada beigās uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, tiek amortizēti nākamajos gados.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķinā un nākamajos gados netiek reversēti, izņemot, ja vērtība atkal pieaug un šis pieaugums ir attiecināms uz novērojamu notikumu, kas norisinājies pēc tam, kad pirmo reizi uzrādīta vērtības samazināšanās.

Vērtspapīru prēmijas vai diskonta summas aprēķinātas un uzrādītas kā daļa no procentu ienākumiem un tiek amortizētas šo vērtspapīru atlikušajā līguma termiņā.

Reversie darījumi

Reversie darījumi ir operācijas, kurās ECB pārņem vai pārdod aktīvus saskaņā ar *repo* līgumu vai veic kredītooperācijas pret nodrošinājumu.

Repo darījumos vērtspapīri tiek pārdoti par naudu, vienlaikus slēdzot līgumu par to atpirkšanu no darījuma partnera par noteiktu cenu konkrētā nākotnes datumā. *Repo* darījumi uzskaitīti kā nodrošināti noguldījumi bilances saistību pusē. Vērtspapīri, kas pārdoti šāda līguma ietvaros, paliek ECB bilancē.

Reversajos *repo* darījumos vērtspapīri tiek pirkti par naudu, vienlaikus slēdzot līgumu par to atpārdošanu darījuma partnerim par noteiktu cenu konkrētā nākotnes datumā. Reversie *repo* darījumi uzrādīti kā nodrošināti aizdevumi bilances aktīvu pusē, bet netiek iekļauti ECB vērtspapīru turējumā.

Reversos darījumus (t.sk. vērtspapīru aizdevumu darījumus), ko veic automatizētās vērtspapīru aizdevumu programmas ietvaros, uzrāda bilancē tikai tad, ja tiek sniegts nodrošinājums naudā, ko nogulda ECB kontā. 2015. gadā ECB nesaņēma nodrošinājumu naudā saistībā ar šādiem darījumiem.

Ārpusbilances instrumenti

Valūtas instrumenti, t.i., biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi, ārvalstu valūtas mijmaiņas darījumu nākotnes puse un citi valūtas instrumenti, kas ietver vienas valūtas apmaiņu pret citu kādā nākotnes datumā, ārvalstu valūtas maiņas guvumu un zaudējumu aprēķināšanai iekļauti ārvalstu valūtas tīrajā pozīcijā.

Katru procentu likmju instrumentu pārvērtē atsevišķi. Atklāto biržā tirgoto procentu likmju nākotnes darījumu līgumu, kā arī procentu likmju mijmaiņas darījumu, kuru klīringu veic centrālais darījuma partneris, mainīgās rezerves dienas pārmaiņas uzrādītas peļņas un zaudējumu aprēķinā. Biržā netirgotos nākotnes darījumus ar vērtspapīriem un procentu likmju mijmaiņas darījumus, kuru klīringu neveic centrālais darījuma partneris, novērtē ECB, pamatojoties uz vispārpieņemtām vērtēšanas metodēm un izmantojot novērojamās tirgus cenas un procentu likmes, kā arī diskonta faktoros no norēķina datumiem līdz novērtējuma datumam.

Notikumi pēc bilances datuma

Aktīvu un pasīvu vērtība koriģēta, atspoguļojot notikumus laikā no gada beigu bilances datuma līdz datumam, kad Valde akceptē ECB finanšu pārskatu iesniegšanu Padomei apstiprināšanai, ja šādi notikumi būtiski ietekmē aktīvu un pasīvu stāvokli bilances datumā.

Svarīgi notikumi pēc bilances datuma, kas neietekmē aktīvu un pasīvu stāvokli bilances datumā, atspoguļoti skaidrojumos.

ECBS iekšējie atlikumi/Eurosistēmas iekšējie atlikumi

ECBS iekšējie atlikumi veidojas galvenokārt saistībā ar ES veiktajiem pārrobežu maksājumiem, par kuriem norēķini tiek veikti euro, izmantojot centrālās bankas naudas līdzekļus. Šos darījumus lielākoties iniciē privātā sektora pārstāvji (t.i., kredītiestādes, sabiedrības un privātpersonas). Norēķini par šiem darījumiem tiek veikti TARGET2 (*Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system*), un to rezultātā veidojas divpusēji atlikumi ES valstu centrālo banku TARGET2 kontos. Katru dienu tiek aprēķinātas šo divpusējo atlikumu neto pozīcijas, ko attiecina uz ECB, un tādējādi katrai NCB paliek tikai viena divpusējā tīrā pozīcija attiecībā pret ECB. ECB uzskaitē šī pozīcija atspoguļo katras NCB neto prasības vai saistības pret pārējo ECBS. Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas ir euro zonas NCB atlikumi attiecībā pret ECB saistībā ar TARGET2, kā arī citi euro denominētie Eurosistēmas iekšējie atlikumi (piemēram, starpperioda peļņas sadales NCB), uzrādīti ECB bilancē kā viena neto aktīvu vai saistību pozīcija un atspoguļoti postenī "Pārējās prasības Eurosistēmā (neto)" vai postenī "Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)". ECBS iekšējie atlikumi, kas ir ārpus euro zonas esošo valstu NCB atlikumi

attiecībā pret ECB saistībā ar to dalību TARGET2²⁰, atspoguļoti postenī "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem".

Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas saistīti ar euro banknošu sadali Eurosistēmā, uzrādīti kā viens neto aktīvs postenī "Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā" (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

Eurosistēmas iekšējie atlikumi, kas radušies, NCB, kuras pievienojas Eurosistēmai, nododot ārējo rezervju aktīvus ECB, denominēti euro un uzrādīti postenī "Saistības par nodotajām ārējām rezervēm".

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi, ieskaitot nemateriālos aktīvus, bet izņemot zemi un mākslas darbus, tiek novērtēti pēc izmaksām, atņemot nolietojumu. Zeme un mākslas darbi tiek novērtēti pēc izmaksām. Lai uzrādītu ECB galvenās ēkas nolietojumu, izmaksas tiek attiecinātas uz atbilstošajām aktīvu sastāvdaļām, kuru nolietojums tiek aprēķināts saskaņā ar to novērtēto lietderīgās izmantošanas laiku. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes gaidāmajā pamatlīdzekļa lietderīgās izmantošanas laikā, sākot ar ceturksni, pēc kura pamatlīdzeklis kļuvis pieejams izmantošanai. Galvenajām aktīvu grupām piemēroti šādi lietderīgās izmantošanas laiki.

Ēkas	20 gadu, 25 gadi vai 50 gadu
Iekārtas telpās	10 vai 15 gadu
Tehniskais aprīkojums	4 gadi, 10 vai 15 gadu
Datori, ar tiem saistītā datoraparātūra un programmatūra, transportlīdzekļi	4 gadi
Mēbeles	10 gadu

Nolietojuma periods kapitalizētajiem remonta izdevumiem, kas saistīti ar ECB pašreizējām īrētajām telpām, koriģēts, ņemot vērā visus notikumus, kas ietekmē attiecīgā pamatlīdzekļa gaidāmo lietderīgās izmantošanas laiku.

Pamatlīdzekļus, kuru cena mazāka par 10 000 euro, noraksta iegādes gadā.

Pamatlīdzekļus, kuri atbilst kapitalizācijas kritērijiem, bet vēl ir būvniecības vai sagatavošanas stadijā, uzrāda postenī "Pamatlīdzekļi būvniecības stadijā". Pēc šo aktīvu lietošanas uzsākšanas ar tiem saistītās izmaksas tiek pārvestas uz attiecīgajiem pamatlīdzekļu posteņiem.

²⁰ 2015. gada 31. decembrī TARGET2 piedalījās šādas ārpus euro zonas esošo valstu NCB: *Българска народна банка* (Bulgārijas Nacionālā banka), *Danmarks Nationalbank*, *Narodowy Bank Polski* un *Banca Națională a României*.

ECB pensiju plāni, citi pēcnodarbinātības pabalsti un citi ilgtermiņa pabalsti

ECB nodrošina noteikto pabalstu plānus saviem darbiniekiem, Valdes locekļiem un ECB nodarbinātajiem Uzraudzības valdes locekļiem.

Darbinieku pensiju plānu finansē, izmantojot aktīvus, kas tiek turēti darbinieku ilgtermiņa pabalstu fondā. ECB un darbinieku obligātās iemaksas ir attiecīgi 19.5% un 6.7% no pamatalgas un atspoguļotas plāna noteikto pabalstu pīlārā. Darbinieki var brīvprātīgi veikt papildu iemaksas noteikto iemaksu pīlārā, ko var izmantot, lai nodrošinātu papildu pabalstu apjomu.²¹ Šos papildu pabalstus nosaka brīvprātīgo iemaksu apjoms un veikto iemaksu ieguldījumu ienākumi.

Pastāv nefondētas vienošanās par ECB Valdes locekļu un ECB nodarbināto Uzraudzības valdes locekļu pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem. Pastāv arī nefondētas vienošanās par darbinieku pēcnodarbinātības pabalstiem, kas nav pensijas, un citiem ilgtermiņa pabalstiem.

Neto noteikto pabalstu saistības

Saistības, kuras bilances postenī "Pārējās saistības" atzītas attiecībā uz noteikto pabalstu plāniem, veido noteikto pabalstu pienākuma pašreizējā vērtība bilances datumā, no kuras atņemta šā pienākuma finansēšanai izmantoto plāna aktīvu patiesā vērtība.

Noteikto pabalstu pienākumu katru gadu aprēķina neatkarīgi aktuāri, izmantojot plānotās vienības kredītmēteri. Noteikto pabalstu pienākuma pašreizējo vērtību aprēķina, diskontējot aplēsto nākotnes naudas plūsmu, izmantojot procentu likmi, ko nosaka pēc euro denominētu augstas kvalitātes uzņēmumu obligāciju, kuru dzēšanas termiņš atbilst pensiju pienākuma termiņam, tirgus ienesīguma bilances datumā.

Aktuārie guvumi un zaudējumi var rasties uz pieredzi pamatoto korekciju rezultātā (kur faktiskie rezultāti atšķiras no iepriekšējiem aktuāra pieņēmumiem) un no aktuāra pieņēmumu pārmaiņām.

Neto noteikto pabalstu izmaksas

Neto noteikto pabalstu izmaksas sadala komponentos, kas uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, un pārrēķinātajos atlikumos saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem, kas uzrādīti bilances postenī "Pārvērtēšanas konti".

Peļņas un zaudējumu aprēķinā iekļauj neto summu, kas ietver:

²¹ Šos līdzekļus, kas uzkrājušies brīvprātīgo iemaksu veidā, darbinieki pensionēšanās brīdī var izmantot papildu pensijas iegādei. Šī pensija no attiecīgā brīža tiek iekļauta noteikto pabalstu saistībās.

- a) kārtējās apkalpošanas izmaksas noteiktajiem pabalstiem, kas uzkrājas gada laikā;
- b) tīros procentus no neto noteikto pabalstu pienākuma pēc diskonta likmes;
- c) pārrēķinātos atlikumus saistībā ar citiem ilgtermiņa pabalstiem (pilnībā).

Postenī "Pārvērtēšanas konti" norādītajā tīrajā summā ietverti:

- a) aktuārie guvumi un zaudējumi no noteikto pabalstu pienākuma;
- b) faktiskā peļņa no plāna aktīviem, izņemot summas, kas ietvertas tīrajos procentos no neto noteikto pabalstu saistībām;
- c) jebkuras noteikta aktīvu maksimālā apjoma ietekmes pārmaiņas, izņemot summas, kas ietvertas tīrajos procentos no neto noteikto pabalstu saistībām.

Lai noteiktu atbilstošās saistības finanšu pārskatos, šos atlikumus katru gadu vērtē neatkarīgi aktuāri.

Banknotes apgrozībā

ECB un euro zonas NCB, kas kopā veido Eurosistēmu, emitē euro banknotes.²² Apgrozībā esošo euro banknošu kopējā vērtība katra mēneša pēdējā darbadienā saskaņā ar banknošu pārdales atslēgu²³ tiek sadalīta starp Eurosistēmas centrālajām bankām.

ECB piešķirtā daļa ir 8% no apgrozībā esošo euro banknošu kopējās vērtības, un to atspoguļo bilances pasīvu postenī "Banknotes apgrozībā". ECB daļa kopējā euro banknošu emisijā nodrošināta ar prasībām pret NCB. Šīs prasības, par kurām tiek maksāti procenti²⁴, uzrādītas apakšpostenī "Eurosistēmas iekšējās prasības: prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā" (sk. "ECBS iekšējie atlikumi/Eurosistēmas iekšējie atlikumi" grāmatvedības politikas skaidrojumos). Procentu ienākumi no šīm prasībām ietverti peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Procentu ienākumi no euro banknošu sadales Eurosistēmā".

²² 2010. gada 13. decembra Lēmums ECB/2010/29 par euro banknošu emisiju (pārstrādāta versija; OV L 35, 09.02.2011., 26. lpp.; ar grozījumiem).

²³ Banknošu pārdales atslēga ir procentuālās daļas, ko iegūst, ņemot vērā ECB daļu kopējā euro banknošu emisijā un piemērojot kapitāla parakstīšanas atslēgu NCB daļai šajā kopumā.

²⁴ 2010. gada 25. novembra Lēmums ECB/2010/23 par dalībvalstu, kuru valūta ir euro, nacionālo centrālo banku monetāro ienākumu sadali (pārstrādāta versija; OV L 35, 09.02.2011., 17. lpp.; ar grozījumiem).

Starpperioda peļņas sadale

ECB ienākumu no euro banknotēm apgrozībā un no a) "Vērtspapīru tirgu programmas", b) trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas", c) "Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru programmas" un d) "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" ietvaros iegādātajiem monetārās politikas mērķiem turētajiem vērtspapīriem radušos ienākumu summa pienākas euro zonas valstu NCB finanšu gadā, kad tie radušies. Ja ECB Padome nav lēmusi citādi, ECB sadala šo summu nākamā gada janvārī starpperioda ienākumu sadales veidā.²⁵ To sadala pilnībā, ja vien tā nav lielāka par ECB tīro peļņu attiecīgajā gadā un atkarībā no Padomes lēmumiem pārvest līdzekļus uzkrājumā valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam. Ienākumus no euro banknotēm apgrozībā Padome var nolemt izmantot arī, lai segtu izmaksas, kas radušās ECB saistībā ar euro banknošu emisiju un apstrādi.

Citi jautājumi

Ņemot vērā ECB kā centrālās bankas lomu, Valde uzskata, ka naudas plūsmas pārskata publicēšana nesniegtu finanšu pārskatu lasītājiem nekādu svarīgu papildu informāciju.

Saskaņā ar ECBS Statūtu 27. pantu un pamatojoties uz Padomes rekomendāciju, ES Padome uz pieciem gadiem – līdz 2017. finanšu gada beigām – apstiprinājusi *Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft* par ECB ārējiem revidentiem.

²⁵ ECB 2014. gada 15. decembra Lēmums (ES) 2015/298 par to, kā pagaidām sadala Eiropas Centrālās bankas ienākumus (pārstrādāta versija; ECB/2014/57; OV L 53, 25.02.2015., 24. lpp.; ar grozījumu).

Bilances skaidrojumi

1. Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi

ECB 2015. gada 31. decembrī piederēja 16 229 522 Trojas unces²⁶ zelta (2014. gadā – 16 178 193 Trojas unces). Šo pieaugumu noteica 51 329 Trojas unces tīra zelta²⁷, ko *Lietuvos bankas* nodeva ECB, Lietuvā ieviešot vienoto valūtu. Neraugoties uz ECB tīra zelta turējumu pieaugumu, šo turējumu vērtības euro ekvivalents samazinājās sakarā ar zelta cenas kritumu 2015. gadā (sk. "Zelts un ārvalstu valūtu aktīvi un saistības" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 14. skaidrojumu "Pārvērtēšanas konti").

2. Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu un euro zonas valstu rezidentiem

2.1. SVF debitoru parādi

Šis aktīvs atspoguļo SDR ECB turējumā 2015. gada 31. decembrī. Tas saistīts ar divvirzienu vienošanos ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF) par SDR pirkšanu un pārdošanu, saskaņā ar kuru SVF ir pilnvarots ECB vārdā organizēt SDR pirkšanu vai pārdošanu par euro minimālā un maksimālā turējumu līmeņa robežās. Grāmatvedības vajadzībām SDR uzskata par ārvalstu valūtu (sk. "Zelts un ārvalstu valūtu aktīvi un saistības" grāmatvedības politikas skaidrojumos). ECB rīcībā esošo SDR turējumu vērtības euro ekvivalenta pieaugumu pamatā noteica SDR kursa attiecībā pret euro kāpums 2015. gadā.

2.2. Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi un prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem

Šos divus posteņus veido atlikumi bankās, aizdevumi ārvalstu valūtās un ieguldījumi ASV dolāros un Japānas jenās denominētos vērtspapīros.

Prasības pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Pieprasījuma noguldījumu konti	4 398 616 340	2 618 332 591	1 780 283 749
Naudas tirgus noguldījumi	1 666 345 182	1 035 952 558	630 392 624
Reversie <i>repo</i> darījumi	831 266 648	986 131 163	(154 864 515)
Ieguldījumi vērtspapīros	42 133 979 087	39 090 487 693	3 043 491 394
Kopā	49 030 207 257	43 730 904 005	5 299 303 252

²⁶ Tas atbilst 504.8 tonnām.

²⁷ Pārvedums 50.7 milj. euro vērtībā tika veikts 2015. gada 1. janvārī.

Prasības pret euro zonas valstu rezidentiem	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Pieprasījuma noguldījumu konti	953 098	4 035 172	(3 082 074)
Naudas tirgus noguldījumi	1 861 761 734	1 599 827 033	261 934 701
Reversie <i>repo</i> darījumi	0	179 865 744	(179 865 744)
Kopā	1 862 714 832	1 783 727 949	78 986 883

Šo posteņu pieaugums 2015. gadā skaidrojams galvenokārt ar ASV dolāra un Japānas jenas kursa kāpumu attiecībā pret euro.

Turklāt, ar 2015. gada 1. janvāri Lietuvai ieviešot vienoto valūtu, *Lietuvos bankas* nodeva ECB ASV dolāros denominētus ārējo rezervju aktīvus, kuru kopējā vērtība bija 287.9 milj. euro.

2015. gada 31. decembrī ECB bija šādi neto ārvalstu valūtu turējumi ASV dolāros un Japānas jenās²⁸.

	2015 Valūta (milj.)	2014 Valūta (milj.)
ASV dolāri	46 382	45 649
Japānas jenas	1 085 596	1 080 094

3. Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm

2015. gada 31. decembrī šo posteņi veidoja pieprasījuma noguldījumu konti euro zonas valsts rezidentu turējumā.

4. Euro zonas rezidentu euro denominētie vērtspapīri

4.1. Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri

2015. gada 31. decembrī šo posteņi veidoja vērtspapīri, ko ECB iegādājusies triju "Nodrošināto obligāciju iegādes programmu" (NOIP), "Vērtspapīru tirgu programmas" (VTP), "Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programmas" (ABSIP) un "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" (VSAIP) ietvaros.

Pirmās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" ietvaros iegāde tika pabeigta 2010. gada 30. jūnijā, savukārt otrā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma" noslēdzās 2012. gada 31. oktobrī. VTP tika pārtraukta 2012. gada 6. septembrī.

²⁸ Šajos turējumos ietilpst attiecīgajā ārvalstu valūtā denominēti aktīvi mīnus pasīvi, uz kuriem attiecas ārvalstu valūtas pārvērtēšana. Tie ietverti posteņos "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem", "Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem", "Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi", "Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem", "Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība" (pasīvu pusē) un "Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi", ņemot vērā biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes darījumus un ārvalstu valūtas mijmaiņas darījumus, kas ietverti ārpusbilances posteņos. Tie guvumi no ārvalstu valūtā denominēto finanšu instrumentu cenas, kuri radušies pārvērtēšanas rezultātā, nav ietverti.

2015. gadā trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" (NOIP3) un ABSIP ietvaros iegādāto aktīvu klāsts tika paplašināts, pievienojot arī VSIP.²⁹ NOIP3, ABSIP un VSAIP kopā veido paplašināto aktīvu iegādes programmu (AIP).³⁰ AIP ietvaros mēnesī NCB un ECB veikto iegāžu kopapjoms vidēji ir 60 miljrd. euro, un tās plānots veikt līdz 2017. gada marta beigām vai – jebkurā gadījumā – līdz brīdim, kad Padome būs pārliecinājusies, ka vērojama noturīga inflācijas līmeņa tuvināšanās cenu stabilitātes mērķim vidējā termiņā sasniegt inflāciju zemāku par 2%, bet tuvu tam.

Visu sešu programmu ietvaros iegādātos vērtspapīrus novērtē saskaņā ar amortizētajām izmaksām, ņemot vērā vērtības samazināšanos (sk. grāmatvedības politikas skaidrojumu sadaļu "Vērtspapīri"). Pamatojoties uz gada beigās veiktām atgūstamās vērtības aplēsēm, tiek veikti gadskārtējie vērtības krituma testi, kurus apstiprina Padome. Saskaņā ar šajā gadā veikto vērtības krituma testu rezultātiem saistībā ar VTP portfeli darbojies tikai viens vērtības krituma rādītājs. Taču šis rādītājs nav ietekmējis nākotnes naudas plūsmas, kuras paredzēts saņemt ECB, un tāpēc zaudējumi 2015. gadā netika atzīti.

ECB turēto vērtspapīru amortizētās izmaksas, kā arī to tirgus vērtība³¹ (netiek uzskaitīta bilancē vai peļņas un zaudējumu aprēķinā, bet sniegta tikai salīdzinājumam) ir šāda.

	2015 (euro)		2014 (euro)		Pārmaiņas (euro)	
	Amortizētās izmaksas	Tirgus vērtība	Amortizētās izmaksas	Tirgus vērtība	Amortizētās izmaksas	Tirgus vērtība
Pirmā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma"	1 786 194 503	1 898 990 705	2 395 178 568	2 576 479 183	(608 984 065)	(677 488 478)
Otrā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma"	933 230 549	1 013 540 352	1 249 397 951	1 367 880 767	(316 167 402)	(354 340 415)
Trešā "Nodrošināto obligāciju iegādes programma"	11 457 444 451	11 396 084 370	2 298 798 185	2 314 787 199	9 158 646 266	9 081 297 171
"Vērtspapīru tirgu programma"	8 872 443 668	10 045 312 608	10 100 343 269	11 247 795 991	(1 227 899 601)	(1 202 483 383)
"Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programma"	15 321 905 622	15 220 939 054	1 744 230 394	1 742 441 349	13 577 675 228	13 478 497 705
"Valsts sektora aktīvu iegādes programma"	39 437 433 065	39 372 318 024	–	–	39 437 433 065	39 372 318 024
Kopā	77 808 651 858	78 947 185 113	17 787 948 367	19 249 384 489	60 020 703 491	59 697 800 624

Vērtspapīru dzēšana noteica a) pirmās un otrās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" un b) VTP ietvaros turēto portfeļu amortizēto izmaksu samazināšanos.

Padome regulāri novērtē ar visu šo programmu ietvaros turētajiem vērtspapīriem saistītos finanšu riskus.

²⁹ Šīs programmas ietvaros ECB un NCB var veikt euro zonas centrālo, reģionālo un vietējo valdību, euro zonā esošu atzītu aģentūru un euro zonā esošu starptautisku organizāciju un daudzpusējo attīstības banku emitētu euro denominētu vērtspapīru iegādes otrreizējā tirgū.

³⁰ Sīkāka informācija par AIP atrodama [ECB interneta vietnē](#).

³¹ Tirgus vērtības rādītāji ir indikatīvi, un to pamatā ir tirgū kotētās cenas. Ja tirgū kotētās cenas nav pieejamas, tirgus cenas noteiktas, izmantojot iekšējos Eurosistēmas modeļus.

5. Eurosistēmas iekšējās prasības

5.1. Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā

Šo posteni veido ECB prasības pret euro zonas NCB saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos). Atlīdzība par šīm prasībām tiek aprēķināta katru dienu saskaņā ar pēdējo pieejamo Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto robežlikmi (sk. 22.2. skaidrojumu "Procentu ienākumi no euro banknošu sadales Eurosistēmā").

6. Pārējie aktīvi

6.1. Materiālie un nemateriālie pamatlīdzekļi

Šie aktīvi 2015. gada 31. decembrī aptvēra šādus posteņus.

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Izmaksas			
Zeme un ēkas	1 027 242 937	997 154 850	30 088 087
Iekārtas telpās	219 897 386	212 838 181	7 059 205
Datoraparātūra un programmatūra	77 350 193	71 812 322	5 537 871
Aprīkojums, mēbeles un transportlīdzekļi	92 000 437	82 854 876	9 145 561
Pamatlīdzekļi būvniecības stadijā	244 590	16 163 065	(15 918 475)
Pārējie pamatlīdzekļi	9 453 181	8 241 408	1 211 773
Kopā izmaksas	1 426 188 724	1 389 064 702	37 124 022
Uzkrātais nolietojums			
Zeme un ēkas	(79 468 891)	(88 477 513)	9 008 622
Iekārtas telpās	(15 827 521)	(72 342)	(15 755 179)
Datoraparātūra un programmatūra	(45 530 493)	(38 380 961)	(7 149 532)
Aprīkojums, mēbeles un transportlīdzekļi	(20 831 615)	(11 908 686)	(8 922 929)
Pārējie pamatlīdzekļi	(883 374)	(628 541)	(254 833)
Kopā uzkrātais nolietojums	(162 541 894)	(139 468 043)	(23 073 851)
Atlikusī bilances vērtība	1 263 646 830	1 249 596 659	14 050 171

ECB jaunā ēka tika nodota ekspluatācijā 2014. gada novembrī. Tāpēc saskaņā ar ECB grāmatvedības politiku (sk. "Pamatlīdzekļi" grāmatvedības politikas skaidrojumos) 2015. gada janvārī sāka aprēķināt ECB jauno telpu nolietojumu.

Samazinājums kategorijā "Pamatlīdzekļi būvniecības stadijā" galvenokārt skaidrojams ar to, ka 2015. gadā tika pabeigta ar jaunajām ECB telpām saistīto pamatlīdzekļu būvniecība, kas 2014. gada 31. decembrī vēl turpinājās, un saistītās izmaksas tika pārceltas uz attiecīgajiem pamatlīdzekļu posteņiem. Šī pārcelšana, kā arī citas ar jaunajām ECB telpām saistītās darbības 2015. gadā noteica pieaugumu izmaksu kategorijā "Zeme un ēkas".

Zemes un ēku uzkrātā nolietojuma samazinājums 2015. gadā skaidrojams ar kapitalizēto remonta izdevumu norakstīšanu saistībā ar aktīviem, kas vairs netika izmantoti.

6.2. Pārējie finanšu aktīvi

Šo posteni veido ECB pašu līdzekļu ieguldījums³², kas tiek turēts kā ECB kapitāla un rezervju tiešs atbilstošais postenis, kā arī citi finanšu aktīvi, kas ietver 3 211 Starptautisko norēķinu bankas (SNB) akciju pēc to iegādes izmaksām (41.8 milj. euro).

Šo posteni veido šādi komponenti.

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Pieprasījuma noguldījumu konti euro	30 000	4 684 410	(4 654 410)
Euro denominētie vērtspapīri	19 192 975 459	19 091 635 302	101 340 157
Reversie <i>repo</i> darījumi euro	1 188 997 789	1 488 138 078	(299 140 289)
Pārējie finanšu aktīvi	41 914 335	41 902 068	12 267
Kopā	20 423 917 583	20 626 359 858	(202 442 275)

Šā posteņa vispārējais samazinājums skaidrojams arī ar 2015. gadā veiktajiem norēķiniem par 2014. gada 31. decembrī nepabeigtajiem *repo* darījumiem (sk. 12.3. skaidrojumu "Dažādi").

6.3. Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība

Šo posteni veido galvenokārt 2015. gada 31. decembrī nepabeigto mijmaiņas un biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu ārvalstu valūtā pārvērtēšanas pārmaiņas (sk. 19. skaidrojumu "Ārvalstu valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi"). Šīs pārvērtēšanas pārmaiņas radījusi šādu darījumu konvertēšana to euro ekvivalentā pēc valūtas kursa bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, šos darījumus konvertējot pēc attiecīgās valūtas vidējās cenas šajā datumā (sk. "Ārpusbilances instrumenti" un "Zelts un ārvalstu valūtu aktīvi un saistības" grāmatvedības politikas skaidrojumus).

Šajā postenī ietverti arī pārvērtēšanas guvumi no nepabeigtajiem procentu likmju mijmaiņas darījumiem (sk. 18. skaidrojumu "Procentu likmju mijmaiņas darījumi").

6.4. Uzkrājumi un nākamo periodu izdevumi

2015. gadā šajā postenī bija iekļauti uzkrātie kuponu procenti no vērtspapīriem, t.sk. iegādes brīdī samaksāto procentu atlikums 1 186.6 milj. euro apjomā (2014. gadā –

³² Pašu kapitāla portfeļa pārvaldīšanas kontekstā veiktie *repo* darījumi uzrādīti posteņa "Dažādi" saistību pusē (sk. 12.3. skaidrojumu "Dažādi").

603.9 milj. euro; sk. 2.2. skaidrojumu "Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi un prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem", 4. skaidrojumu "Euro zonas rezidentu euro denominētie vērtspapīri" un 6.2. skaidrojumu "Pārējie finanšu aktīvi").

Šis postenis ietvēra arī uzkrātos saņemamos procentus par TARGET2 atlikumiem 33.2 milj. euro apjomā par 2015. gada decembri (2014. gadā – 25.5 milj. euro) un uzkrātos saņemamos procentus par ECB prasībām saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā gada pēdējā ceturksnī (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos) 10.8 milj. euro apjomā (2014. gadā – 10.0 milj. euro).

Turklāt postenis ietver arī a) uzkrātos ienākumus saistībā ar kopējiem Eurosistēmas projektiem (sk. 28. skaidrojumu "Pārējie ienākumi"), b) uzkrātos procentu ienākumus no pārējiem finanšu aktīviem un c) dažādus avansa maksājumus.

6.5. Dažādi

Šajā postenī galvenokārt iekļautas uzkrātās summas saistībā ar ECB starpperioda peļņas sadali (sk. "Starpperioda peļņas sadale" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 11.2. skaidrojumu "Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)").

Tajā iekļauti arī atlikumi saistībā ar 2015. gada 31. decembrī nepabeigtajiem mijmaiņas un biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem ārvalstu valūtā, kas radušies sakarā ar šādu darījumu konvertēšanu to euro ekvivalentā pēc attiecīgās valūtas vidējās cenas bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, kādā šie darījumi sākotnēji uzrādīti (sk. "Ārpusbilances instrumenti" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

7. Banknotes apgrozībā

Šis postenis ietver ECB daļu (8%) no kopējā apgrozībā esošo euro banknošu apjoma (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

8. Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem

8.1. Pārējās saistības

Šis postenis ietver Euro banku asociācijas (EBA) dalībnieku noguldījumus, ko ECB izmanto kā nodrošinājumu EBA maksājumiem, kuri tiek veikti TARGET2 sistēmā.

9. Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

2015. gada 31. decembrī šajā postenī bija iekļauti 1.5 mljrd. euro (2014. gadā – 0.9 mljrd. euro), ko veidoja ārpus euro zonas esošo centrālo banku atlikumi ECB, kas radušies saistībā ar darījumiem, kurus apstrādā TARGET2 sistēmā, vai ir šiem darījumiem atbilstošās summas. Šo atlikumu palielināšanos 2015. gadā noteica euro zonas valstu rezidentu maksājumi ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem (sk. 11.2. skaidrojumu "Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)").

Šā posteņa atlikušo daļu veidoja summa, kas saistīta ar pastāvīgo savstarpējo valūtas vienošanos ar Federālo rezervju sistēmu (0.8 mljrd. euro; 2014. gadā – 0 euro). Šīs vienošanās ietvaros Federālo rezervju sistēma mijmaiņas darījumu veidā nodrošina ECB ASV dolārus, lai piedāvātu Eurosistēmas darījuma partneriem īstermiņa finansējumu ASV dolāros. Vienlaikus ECB slēdz kompensējošus mijmaiņas darījumus ar euro zonas NCB, kas izmanto iegūtos līdzekļus, lai reverso darījumu veidā veiktu likviditāti palielinošas operācijas ASV dolāros ar Eurosistēmas darījuma partneriem. Šo kompensējošo mijmaiņas darījumu rezultātā veidojas Eurosistēmas iekšējie atlikumi starp ECB un NCB (sk. 11.2. skaidrojumu "Pārējās prasības Eurosistēmā (neto)"). Turklāt mijmaiņas darījumi, kas veikti ar Federālo rezervju sistēmu un euro zonas NCB, veido biržā netirgoto nākotnes darījumu prasības un saistības, kuras uzrāda ārpusbilances kontos (sk. 19. skaidrojumu "Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi").

10. Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

10.1. Noguldījumi, kontu atlikumi un citas saistības

2014. gada 31. decembrī šajā postenī ietilpa saistības, kas radušās sakarā ar *repo* darījumiem ar ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem saistībā ar ECB ārvalstu valūtas rezervju pārvaldību.

2015. gada 31. decembrī šādu nenokārtotu saistību nebija.

11. Eurosistēmas iekšējās saistības

11.1. Saistības par nodotajām ārējām rezervēm

Tās ir saistības pret euro zonas valstu NCB, kas radās, nododot ārējo rezervju aktīvus ECB, tām pievienojoties Eurosistēmai.

	Kopš 2015. gada 1. janvāra (euro)	2014. gada 31. decembrī (euro)
<i>Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique</i>	1 435 910 943	1 435 910 943
<i>Deutsche Bundesbank</i>	10 429 623 058	10 429 623 058
<i>Eesti Pank</i>	111 729 611	111 729 611
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	672 637 756	672 637 756
<i>Bank of Greece</i>	1 178 260 606	1 178 260 606
<i>Banco de España</i>	5 123 393 758	5 123 393 758
<i>Banque de France</i>	8 216 994 286	8 216 994 286
<i>Banca d'Italia</i>	7 134 236 999	7 134 236 999
<i>Central Bank of Cyprus</i>	87 679 928	87 679 928
<i>Latvijas Banka</i>	163 479 892	163 479 892
<i>Lietuvos bankas</i>	239 453 710	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	117 640 617	117 640 617
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	37 552 276	37 552 276
<i>De Nederlandsche Bank</i>	2 320 070 006	2 320 070 006
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1 137 636 925	1 137 636 925
<i>Banco de Portugal</i>	1 010 318 483	1 010 318 483
<i>Banka Slovenije</i>	200 220 853	200 220 853
<i>Národná banka Slovenska</i>	447 671 807	447 671 807
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	728 096 904	728 096 904
Kopā	40 792 608 418	40 553 154 708

Lietuvos bankas prasību noteica 239 453 710 euro apjomā, lai nodrošinātu, ka attiecība starp šo prasību un citu valstu, kuras ieviesušas euro, NCB kredītētājām kopējām prasībām pret ECB ir vienāda ar attiecību starp *Lietuvos bankas* svērumu ECB kapitāla atslēgā un citu euro zonas valstu NCB kopējo svērumu šajā atslēgā. Starpība starp šo prasību un nodoto aktīvu vērtību (sk. 1. skaidrojumu "Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi" un 2.2. skaidrojumu "Atlikumi bankās un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi un prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem") tika uzskatīta par daļu no *Lietuvos bankas* iemaksām, kas tai saskaņā ar ECBS Statūtu 48.2. pantu jāveic rezervēs un uzkrājumos, kuru apjoms ir ekvivalents ECB rezervēm 2014. gada 31. decembrī (sk.13. skaidrojumu "Uzkrājumi" un 14. skaidrojumu "Pārvērtēšanas konti").

Atlīdzība par šīm saistībām tiek aprēķināta katru dienu saskaņā ar pēdējo pieejamo Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto robežlikmi, kas koriģēta, lai atspoguļotu to, ka no zelta sastāvdaļas peļņa netiek gūta (sk. 22.3. skaidrojumu "Atlīdzība par NCB prasībām par nodotajām ārējām rezervēm").

11.2. Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)

2015. gadā šo posteni veidoja galvenokārt euro zonas NCB TARGET2 atlikumi attiecībā pret ECB (sk. "ECBS iekšējie atlikumi/Eurosistēmas iekšējie atlikumi" grāmatvedības politikas skaidrojumos). Šīs pozīcijas neto pieaugums galvenokārt saistīts ar paplašinātās AIP ietvaros veiktajām vērtspapīru iegādēm (sk. 4. skaidrojumu "Euro zonas rezidentu euro denominētie vērtspapīri"), par ko norēķini veikti TARGET2 kontos. Iegāžu ietekmi daļēji kompensēja a) "Vērtspapīru tirgu programmas" un pirmo divu "Nodrošināto obligāciju iegādes programmu" ietvaros

iegādāto vērtspapīru, par kuriem norēķini arī tika veikti TARGET2 kontos, dzēšana, b) kompensējošo mijmaiņas darījumu, kas veikti ar NCB saistībā ar ASV dolāru likviditāti palielinošajām operācijām, atlikumu pieaugums un c) euro zonas rezidentu veiktie maksājumi ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem TARGET2 (sk. 9. skaidrojumu "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem").

Atlīdzība par TARGET2 pozīcijām, izņemot atlikumus, kas veidojušies no kompensējošajiem mijmaiņas darījumiem, kuri veikti saistībā ar ASV dolāru likviditāti palielinošajām operācijām, tiek aprēķināta katru dienu saskaņā ar pēdējo pieejamo Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto robežlikmi.

Šajā postenī iekļauta arī summa, kas pienākas euro zonas NCB saistībā ar ECB starpperioda peļņas sadali (sk. "Starpperioda peļņas sadale" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

	2015 (euro)	2014 (euro)
Saistības pret euro zonas NCB saistībā ar TARGET2	812 734 808 529	612 892 597 646
Prasības pret euro zonas NCB saistībā ar TARGET2	(730 463 422 714)	(590 153 944 468)
Saistības pret euro zonas NCB saistībā ar starpperioda peļņas sadali	812 134 494	840 719 787
Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)	83 083 520 309	23 579 372 965

12. Pārējās saistības

12.1. Ārpusbilances instrumentu pārvērtēšanas starpība

Šo posteni veido galvenokārt 2015. gada 31. decembrī nepabeigto mijmaiņas un biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu ārvalstu valūtā pārvērtēšanas pārmaiņas (sk. 19. skaidrojumu "Ārvalstu valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi"). Šīs pārvērtēšanas pārmaiņas radījusi šādu darījumu konvertēšana to euro ekvivalentā pēc valūtas kursa bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, šos darījumus konvertējot pēc attiecīgās valūtas vidējās cenas šajā datumā (sk. "Ārpusbilances instrumenti" un "Zelts un ārvalstu valūtu aktīvi un saistības" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

Šajā postenī ietverti arī pārvērtēšanas zaudējumi no nepabeigtajiem procentu likmju mijmaiņas darījumiem (sk. 18. skaidrojumu "Procentu likmju mijmaiņas darījumi").

12.2. Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi

2015. gada 31. decembrī šis postenis ietvēra NCB maksājamus uzkrātos procentus, kas attiecas uz to prasībām par ECB nodotajiem ārējo rezervju aktīviem par visu 2015. gadu (sk. 11.1. skaidrojumu "Saistības par nodotajām ārējām rezervēm") un uzkrātos procentus no TARGET2 atlikumiem, kas maksājami NCB par 2015. gada pēdējo mēnesi. Šīs summas tika samaksātas 2016. gada janvārī.

Postenis ietver arī a) nākamo periodu ienākumus saistībā ar Vienoto uzraudzības mehānismu (sk. 26. skaidrojumu "Ienākumi un izdevumi, kas saistīti ar uzraudzības

uzdevumiem"), b) administratīvos uzkrājumus un c) uzkrājumus saistībā ar finanšu instrumentiem.

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
ECB nodotie ārējo rezervju aktīvi	17 576 514	57 015 146	(39 438 632)
TARGET2	36 393 921	26 309 091	10 084 830
Citi uzkrājumi	41 573 554	12 867 414	28 706 140
Kopā	95 543 989	96 191 651	(647 662)

12.3. Dažādi

2015. gadā šajā postenī bija ietverti atlikumi saistībā ar 2015. gada 31. decembrī nepabeigtajiem mijmaiņas un biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem ārvalstu valūtā (sk. 19. skaidrojumu "Valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi"). Šie atlikumi radušies sakarā ar šādu darījumu konvertēšana to euro ekvivalentā pēc attiecīgās valūtas vidējās cenas bilances datumā salīdzinājumā ar to vērtību euro, kādā šie darījumi sākotnēji uzrādīti (sk. "Ārpusbilances instrumenti" grāmatvedības politikas skaidrojumos).

2014. gada 31. decembrī šis postenis ietvēra saistību ar ECB pašu līdzekļu pārvaldību veikto *repo* darījumu atlikumu 150.1 milj. euro apjomā. 2015. gada 31. decembrī ar šiem darījumiem saistītu atlikumu nebija.

*ECB pensiju plāni, citi pēcnodarbinātības pabalsti un citi ilgtermiņa pabalsti*³³

Papildus šis postenis ietvēra ECB neto noteikto pabalstu saistības, kas attiecas uz tās darbinieku un Valdes, kā arī ECB nodarbināto Uzraudzības valdes locekļu pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem 385.5 milj. euro apjomā (2014. gadā – 459.7 milj. euro).

³³ Visās šā skaidrojuma tabulās ailēs ar nosaukumu "Valdes" norādītas summas attiecībā uz Valdi un Uzraudzības valdi.

Bilance

Bilancē atzītās summas saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem darbinieku ilgtermiņa pabalstiem ir šādas.

	2015 Darbinieki (milj. euro)	2015 Valdes (milj. euro)	2015 Kopā (milj. euro)	2014 Darbinieki (milj. euro)	2014 Valdes (milj. euro)	2014 Kopā (milj. euro)
Pienākuma pašreizējā vērtība	1 116.7	24.1	1 140.8	1 087.1	24.5	1 111.6
Plāna aktīvu patiesā vērtība	(755.3)	–	(755.3)	(651.9)	–	(651.9)
Bilancē atzītās neto noteikto pabalstu saistības	361.4	24.1	385.5	435.2	24.5	459.7

2015. gadā pienākuma pret darbiniekiem pašreizējā vērtība 1 116.7 milj. euro (2014. gadā – 1 087.1 milj. euro) ietvēra nefondētos pabalstus 155.9 milj. euro apjomā (2014. gadā – 170.3 milj. euro) saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem, kas nav pensijas, un citiem ilgtermiņa pabalstiem. Ir arī nefondētas vienošanās par Valdes locekļu un Uzraudzības valdes locekļu pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem.

Peļņas un zaudējumu aprēķins

Summas, kas 2015. gadā atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā, bija šādas.

	2015 Darbinieki (milj. euro)	2015 Valdes (milj. euro)	2015 Kopā (milj. euro)	2014 Darbinieki (milj. euro)	2014 Valdes (milj. euro)	2014 Kopā (milj. euro)
Kārtējās apkalpošanas izmaksas	120.0	1.9	121.9	41.7	1.2	42.9
Tīrie procenti no neto noteikto pabalstu saistībām	9.5	0.5	10.0	4.5	0.7	5.2
<i>t.sk.:</i>						
<i>Pienākuma izmaksas</i>	22.9	0.5	23.4	25.1	0.7	25.8
<i>Ienākumi no plāna aktīviem</i>	(13.4)	–	(13.4)	(20.6)	–	(20.6)
Pārrēķināšanas (guvumi)/zaudējumi no citiem ilgtermiņa pabalstiem	2.6	(0.1)	2.5	7.8	0.3	8.1
Kopā kategorijā "Personāla izmaksas"	132.1	2.3	134.4	54.0	2.2	56.2

Kārtējās apkalpošanas izmaksas 2015. gadā pieauga līdz 121.9 milj. euro (2014. gadā – 42.9 milj. euro) sakarā ar a) diskonta likmes samazinājumu no 3.75% 2013. gadā līdz 2% 2014. gadā³⁴ un b) lielāku vidējo plāna dalībnieku skaitu 2015. gadā.

³⁴ Kārtējās apkalpošanas izmaksas aprēķina, izmantojot iepriekšējā gada diskonta likmi.

Noteikto pabalstu pienākumu, plāna aktīvu un pārrēķināšanas rezultātu pārmaiņas

Noteikto pabalstu pienākuma pašreizējās vērtības pārmaiņas bija šādas.

	2015 Darbinieki (milj. euro)	2015 Valdes (milj. euro)	2015 Kopā (milj. euro)	2014 Darbinieki (milj. euro)	2014 Valdes (milj. euro)	2014 Kopā (milj. euro)
Noteikto pabalstu sākuma pienākums	1 087.1	24.5	1 111.6	650.6	17.8	668.4
Kārtējās apkalpošanas izmaksas	120.0	1.9	121.9	41.7	1.2	42.9
Pienākuma procentu izmaksas	22.9	0.5	23.4	25.1	0.7	25.8
Plāna dalībnieku iemaksas	21.7	0.2	21.9	14.0	0.1	14.1
Samaksātie pabalsti	(7.5)	(0.8)	(8.3)	(7.1)	(0.8)	(7.9)
Pārrēķināšanas (guvumi)/zaudējumi	(127.5)	(2.2)	(129.7)	362.8	5.5	368.3
Noteikto pabalstu beigu pienākums	1 116.7	24.1	1 140.8	1 087.1	24.5	1 111.6

Kopējie pārrēķināšanas guvumi no noteikto pabalstu pienākuma pret darbiniekiem 129.7 milj. euro apjomā 2015. gadā galvenokārt radās sakarā ar diskonta likmes kāpumu no 2% 2014. gadā līdz 2.5% 2015. gadā. To var salīdzināt ar pārrēķināšanas zaudējumiem 368.3 milj. euro apjomā 2014. gadā, kas galvenokārt radās sakarā ar diskonta likmes samazinājumu no 3.75% 2013. gadā līdz 2.0% 2014. gadā.

Plāna aktīvu patiesās vērtības pārmaiņas ar darbiniekiem saistīto noteikto pabalstu pīlārā 2015. gadā bija šādas.

	2015 (milj. euro)	2014 (milj. euro)
Plāna aktīvu sākuma patiesā vērtība	651.9	536.5
Procentu ienākumi no plāna aktīviem	13.4	20.6
Pārrēķināšanas guvumi	26.8	49.7
Darba devēja iemaksas	46.9	36.4
Plāna dalībnieku iemaksas	21.7	14.0
Samaksātie pabalsti	(5.4)	(5.3)
Plāna aktīvu noslēguma patiesā vērtība	755.3	651.9

Pārrēķināšanas guvumi no plāna aktīviem gan 2015., gan 2014. gadā atspoguļoja to, ka faktiskā atdeve no fondu daļām bija lielāka nekā aplēstie procentu ienākumi no plāna aktīviem.

ECB un plāna dalībnieku iemaksu pieaugumu 2015. gadā galvenokārt noteica plāna dalībnieku skaita palielināšanās šajā gadā (sk. 29. skaidrojumu "Personāla izmaksas").

Pārrēķināšanas rezultātu pārmaiņas 2015. gadā bija šādas (sk. 14. skaidrojumu "Pārvērtēšanas konti").

	2015 (milj. euro)	2014 (milj. euro)
Sākuma pārrēķināšanas guvumi/(zaudējumi)	(305.6)	4.8
NCB, kuras pievienojas Eurosistēmai, veiktās iemaksas ³⁵	(1.8)	0.0
Guvumi no plāna aktīviem	26.8	49.7
Pienākuma guvumi/(zaudējumi)	129.7	(368.3)
Peļņas un zaudējumu aprēķinā atzītie guvumi/(zaudējumi)	2.5	8.1
Noslēguma pārrēķināšanas zaudējumi, kas iekļauti "Pārvērtēšanas kontos" ³⁶	(148.4)	(305.6)

Galvenie pieņēmumi

Gatavojot šajā skaidrojumā minētos novērtējumus, aktuāri izmantojuši pieņēmumus, kurus uzskaites un informācijas atklāšanas nolūkiem akceptējusi Valde. Lai aprēķinātu pabalstu shēmas saistības, izmantoti šādi galvenie pieņēmumi.

	2015 (%)	2014 (%)
Diskonta likme	2.50	2.00
Plāna aktīvu paredzamā atdeve ³⁷	3.50	3.00
Vispārējais algu pieaugums nākotnē ³⁸	2.00	2.00
Pensiju palielinājums nākotnē ³⁹	1.40	1.40

Turklāt darbinieku veiktās brīvprātīgās iemaksas noteikto iemaksu pīlārā 2015. gadā bija 123.3 milj. euro (2014. gadā – 110.6 milj. euro). Šīs iemaksas ieguldītas plāna aktīvos, bet arī rada atbilstošu pienākumu ar tādu pašu vērtību.

13. Uzkrājumi

Šo posteni galvenokārt veido uzkrājums valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam.

Uzkrājums valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam tiks izmantots tādā apjomā, kādu Padome uzskatīs par nepieciešamu, lai

³⁵ Lietuvai ieviešot vienoto valūtu, *Lietuvos bankas* veica iemaksas visos ECB pārvērtēšanas kontos. *Lietuvos bankas* iemaksu apjoms samazinājās atbilstoši 2014. gada 31. decembrī pārvērtēšanas kontos iekļautajiem pārrēķināšanas zaudējumiem.

³⁶ Skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa var atšķirties no kopsummas.

³⁷ Šie pieņēmumi izmantoti, aprēķinot ECB noteikto pabalstu pienākumu daļu, kuru finansē no aktīviem ar pamatā esošā kapitāla garantiju.

³⁸ Papildus tiek ņemts vērā iespējamais atsevišķu darbinieku algu pieaugums līdz 1.8% gadā atkarībā no plāna dalībnieku vecuma.

³⁹ Saskaņā ar ECB pensiju plāna noteikumiem pensijas palielina katru gadu. Ja ECB darbinieku vispārējās algu korekcijas ir mazākas par cenu inflācijas līmeni, pensijas tiek palielinātas atbilstoši vispārējām algu korekcijām. Ja vispārējās algu korekcijas pārsniedz cenu inflācijas līmeni, pensiju palielinājumu nosaka, pamatojoties uz šīm korekcijām, ja vien ECB pensiju plānu finanšu stāvoklis ļauj veikt šādu palielinājumu.

finansētu nākotnes realizētos un nerealizētos zaudējumus, īpaši pārvērtēšanas zaudējumus, kurus nesedz pārvērtēšanas konti. Šā uzkrājuma apjomu un turpmāko nepieciešamību pārskata katru gadu, pamatojoties uz ECB novērtējumu par tās pakļautību šiem riskiem un ņemot vērā dažādus faktorus. Kopā ar jebkuru vispārējo rezervju fondā turēto summu tas nedrīkst pārsniegt euro zonas valstu NCB apmaksātā ECB kapitāla vērtību.

Lietuvai ieviešot vienoto valūtu, *Lietuvos bankas* 2015. gada 1. janvārī iemaksāja uzkrājumā valūtas kursa riskam, procentu likmju riskam, kredītriskam un zelta cenas riskam 44 728 929 euro⁴⁰, palielinot uzkrājumu apjomu līdz 7 619 884 851 euro. Pēc ECB apmaksātā kapitāla palielināšanās 2015. gadā (sk. 15. skaidrojumu "Kapitāls un rezerves") šī summa atbilst euro zonas valstu NCB apmaksātā ECB kapitāla vērtībai 2015. gada 31. decembrī.

14. Pārvērtēšanas konti

Šo posteni veido galvenokārt pārvērtēšanas atlikumi, kas rodas saistībā ar aktīvu, saistību un ārpusbilances instrumentu nerealizētajiem guvumiem (sk. "Ienākumu atzīšana", "Zelts un ārvalstu valūtu aktīvi un saistības", "Vērtspapīri" un "Ārpusbilances instrumenti" grāmatvedības politikas skaidrojumos). Tas ietver arī ar pēcnodarbinātības pabalstiem saistīto ECB neto noteikto pabalstu saistību pārrēķinātos atlikumus (sk. "ECB pensiju plāni, citi pēcnodarbinātības pabalsti un citi ilgtermiņa pabalsti" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 12.3. skaidrojumu "Dažādi").

Pēc vienotās valūtas ieviešanas *Lietuvos bankas* 2015. gada 1. janvārī iemaksāja šajos atlikumos 117.7 milj. euro.

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Zelts	11 900 595 095	12 065 394 836	(164 799 741)
Ārvalstu valūtas	12 272 562 352	7 046 435 041	5 226 127 311
Vērtspapīri un citi instrumenti	808 078 836	1 131 424 399	(323 345 563)
Neto noteikto pabalstu saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem	(148 413 109)	(305 609 580)	157 196 471
Kopā	24 832 823 174	19 937 644 696	4 895 178 478

Pārvērtēšanas kontu apjoma pieaugumu galvenokārt noteica euro kursa kritums attiecībā pret ASV dolāru un Japānas jenu 2015. gadā.

⁴⁰ Šī iemaksa tika veikta saskaņā ar ECBS Statūtu 48.2. pantu.

Gada beigu pārvērtēšanā izmantotie valūtu kursi bija šādi.

Valūtu kursi	2015	2014
ASV dolāri par euro	1.0887	1.2141
Japānas jenas par euro	131.07	145.23
Euro par SDR	1.2728	1.1924
Euro par zelta Trojas unci	973.225	987.769

15. Kapitāls un rezerves

15.1. Kapitāls

Lietuva ieviesa vienoto valūtu 2015. gada 1. janvārī. Saskaņā ar ECBS Statūtu 48.1. pantu *Lietuvos bankas* 2015. gada 1. janvārī iemaksāja līdz šim neapmaksāto ECB parakstītā kapitāla daļu (43 051 594 euro)⁴¹. Rezultātā ECB apmaksātais kapitāls pieauga no 7 697 025 340 euro 2014. gada 31. decembrī līdz 7 740 076 935 euro 2015. gada 1. janvārī, kā redzams tabulā.⁴²

⁴¹ ECB 2014. gada 31. decembra Lēmums (ES) 2015/287 par to, kā *Lietuvos bankas* apmaksā kapitālu, pārved ārējo rezervju aktīvus un veic iemaksas Eiropas Centrālās bankas rezervēs un uzkrājumos (ECB/2014/61) (OV L 50, 21.02.2015., 44. lpp.).

⁴² Atsevišķās summas noapaļotas līdz tuvākajam euro. Tāpēc skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa tabulā var atšķirties no kopsummas.

	Kapitāla atslēga kopš 2015. gada 1. janvāra (%)	Apmaksātais kapitāls kopš 2015. gada 1. janvāra (euro)	Kapitāla atslēga 2014. gada 31. decembrī (%)	Apmaksātais kapitāls 2014. gada 31. decembrī (euro)
<i>Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique</i>	2.4778	268 222 025	2.4778	268 222 025
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17.9973	1 948 208 997	17.9973	1 948 208 997
<i>Eesti Pank</i>	0.1928	20 870 614	0.1928	20 870 614
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	1.1607	125 645 857	1.1607	125 645 857
<i>Bank of Greece</i>	2.0332	220 094 044	2.0332	220 094 044
<i>Banco de España</i>	8.8409	957 028 050	8.8409	957 028 050
<i>Banque de France</i>	14.1792	1 534 899 402	14.1792	1 534 899 402
<i>Banca d'Italia</i>	12.3108	1 332 644 970	12.3108	1 332 644 970
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0.1513	16 378 236	0.1513	16 378 236
<i>Latvijas Banka</i>	0.2821	30 537 345	0.2821	30 537 345
<i>Lietuvos bankas</i>	0.4132	44 728 929	–	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0.2030	21 974 764	0.2030	21 974 764
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	0.0648	7 014 605	0.0648	7 014 605
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4.0035	433 379 158	4.0035	433 379 158
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1.9631	212 505 714	1.9631	212 505 714
<i>Banco de Portugal</i>	1.7434	188 723 173	1.7434	188 723 173
<i>Banka Slovenije</i>	0.3455	37 400 399	0.3455	37 400 399
<i>Národná banka Slovenska</i>	0.7725	83 623 180	0.7725	83 623 180
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1.2564	136 005 389	1.2564	136 005 389
Euro zonas NCB starpsumma	70.3915	7 619 884 851	69.9783	7 575 155 922
<i>Българска народна банка (Bulgārijas Nacionālā banka)</i>	0.8590	3 487 005	0.8590	3 487 005
<i>Česká národní banka</i>	1.6075	6 525 450	1.6075	6 525 450
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1.4873	6 037 512	1.4873	6 037 512
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0.6023	2 444 963	0.6023	2 444 963
<i>Lietuvos bankas</i>	–	–	0.4132	1 677 335
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1.3798	5 601 129	1.3798	5 601 129
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5.1230	20 796 192	5.1230	20 796 192
<i>Banca Națională a României</i>	2.6024	10 564 124	2.6024	10 564 124
<i>Sveriges Riksbank</i>	2.2729	9 226 559	2.2729	9 226 559
<i>Bank of England</i>	13.6743	55 509 148	13.6743	55 509 148
Ārpus euro zonas esošo NCB starpsumma	29.6085	120 192 083	30.0217	121 869 418
Kopā	100.0000	7 740 076 935	100.0000	7 697 025 340

Ārpus euro zonas esošo valstu NCB jāapmaksā 3.75% no to parakstītā kapitāla, piedaloties ECB darbības izmaksu segšanā. Šīs iemaksas apjoms 2015. gada beigās bija 120 192 083 euro. Ārpus euro zonas esošo valstu NCB nav tiesīgas saņemt daļu no ECB sadalāmās peļņas, t.sk. ienākumus, kas gūti no euro banknošu sadales Eurosistēmā, un tās neuzņemas arī nekādas saistības finansēt ECB zaudējumus.

Ārpusbilances instrumenti

16. Automātiskā vērtspapīru aizdevumu programma

ECB pašu līdzekļu pārvaldības ietvaros ECB noslēgusi automātisko vērtspapīru aizdevumu līgumu. Saskaņā ar to norīkots aģents ECB vārdā veic vērtspapīru aizdevuma darījumus ar vairākiem darījuma partneriem, ko ECB noteikusi kā atbilstošus darījuma partnerus.

Turklāt saskaņā ar Padomes lēmumiem ECB nodrošinājusi, ka pirmās, otrās un trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" ietvaros iegādāto vērtspapīru turējumi, kā arī VSIP ietvaros iegādāto vērtspapīru turējumi un tādu VTP ietvaros iegādāto vērtspapīru turējumi, kurus atļauts iegādāties arī VSIP ietvaros, ir pieejami aizdevumiem.

ECB vērtspapīru aizdevumu rezultātā reverso darījumu atlikums 2015. gada 31. decembrī bija 4.5 mljrd. euro (2014. gadā – 4.8 mljrd. euro). No šā apjoma 0.3 mljrd. euro (2014. gadā – 0 euro) bija saistīti ar monetārās politikas mērķiem turētu vērtspapīru aizdevumiem.

17. Biržā tirgotie procentu likmju nākotnes līgumi

Noslēgto ārvalstu valūtu darījumu atlikumi, kas uzrādīti atbilstoši gada beigu tirgus kursiem, 2015. gada 31. decembrī bija šādi.

Biržā tirgotie ārvalstu valūtas procentu likmju nākotnes līgumi	2015 Līguma vērtība (euro)	2014 Līguma vērtība (euro)	Pārmaiņas (euro)
Pirkšanas līgumi	694 406 172	911 374 681	(216 968 509)
Pārdošanas līgumi	690 554 100	1 001 647 311	(311 093 211)

Šie darījumi noslēgti ECB ārējo rezervju pārvaldības ietvaros.

18. Procentu likmju mijmaiņas darījumi

2015. gada 31. decembrī procentu likmju mijmaiņas darījumu atlikuma nosacītā vērtība bija 274.5 milj. euro (2014. gadā – 270.8 milj. euro; atlikumi uzrādīti atbilstoši gada beigu tirgus procentu likmēm). Šie darījumi noslēgti ECB ārējo rezervju pārvaldības ietvaros.

19. Ārvalstu valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi

Ārējo rezervju pārvaldība

Ārvalstu valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi 2015. gadā noslēgti ECB ārējo rezervju pārvaldības ietvaros. Sakarā ar šo darījumu atlikumu 2015. gada 31. decembrī atbilstoši gada beigu tirgus kursiem uzrādītas šādas prasības un saistības, kuru norēķinu diena ir 2016. gadā.

Ārvalstu valūtas mijmaiņas darījumi un biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes darījumi	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Prasības	2 467 131 004	1 899 819 430	567 311 574
Saistības	2 484 517 472	1 777 894 537	706 622 935

Likviditāti palielinošās operācijas

Sakarā ar likviditātes nodrošināšanu ASV dolāros Eurosistēmas darījuma partneriem 2015. gada 31. decembrī radušies ASV dolāros denominētu prasību un saistību atlikumi, kuru norēķinu diena ir 2016. gadā (sk. 9. skaidrojumu "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem").

20. Aizņēmumu un aizdevumu operāciju administrēšana

2015. gadā ECB joprojām bija atbildīga par vidēja termiņa finansiālās palīdzības iespējas, Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānisma, Eiropas Finanšu stabilitātes fonda un Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) ietvaros veikto ES aizņēmumu un aizdevumu operāciju administrēšanu, kā arī par Grieķijai nodrošināto aizdevumu iespēju. 2015. gadā ECB apstrādāja maksājumus saistībā ar šīm operācijām, kā arī dalībvalstu maksājumus saistībā ar ESM autorizētā kapitāla parakstīšanu.

21. Iespējamās saistības sakarā ar nepabeigtiem tiesas procesiem

Vairāki Kipras kredītiestāžu noguldītāji, akcionāri un obligāciju turētāji uzsākuši trīs tiesas procesus pret ECB un citām ES iestādēm. Prasības iesniedzēji apgalvoja, ka cietuši finansiālus zaudējumus tiesību aktu dēļ, kuri, viņuprāt, izraisījuši šo kredītiestāžu pārstrukturēšanu saistībā ar finansiālās palīdzības programmu Kiprai. ES Vispārējā tiesa 2014. gadā noraidīja 12 līdzīgas lietas kā pilnībā nepieņemamas. Pret astoņiem no šiem lēmumiem tika iesniegta apelācija. ECB dalība šajā procesā, kura rezultātā tika noslēgta finansiālās palīdzības programma, bija saistīta tikai ar tehniskas konsultācijas sniegšanu saskaņā ar Līgumu par Eiropas Stabilitātes mehānisma izveidi un sadarbībā ar Eiropas Komisiju, kā arī ar nesaistoša atzinuma sagatavošanu par Kipras neregulējuma likumprojektu. Tāpēc tiek uzskatīts, ka ECB šo tiesas procesu dēļ necietīs zaudējumus.

Peļņas un zaudējumu aprēķina skaidrojumi

22. Tīrie procentu ienākumi

22.1. Procentu ienākumi no ārējo rezervju aktīviem

Šo posteni veido šādi procentu ienākumi (atņemot procentu izdevumus), kas saistīti ar ECB tīrajiem ārējo rezervju aktīviem.

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Procentu ienākumi no pieprasījuma noguldījumu kontiem	552 459	548 634	3 825
Procentu ienākumi no naudas tirgus noguldījumiem	6 306 443	4 234 448	2 071 995
Procentu ienākumi no <i>repo</i> darījumiem	38 311	208 426	(170 115)
Procentu ienākumi no reversajiem <i>repo</i> darījumiem	2 920 201	867 860	2 052 341
Procentu ienākumi no vērtspapīriem	261 121 900	206 165 493	54 956 407
Procentu ienākumi/(izdevumi) par procentu likmju mijmaiņas darījumiem	(861 355)	407 588	(1 268 943)
Procentu ienākumi no biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem un valūtas mijmaiņas darījumiem	13 127 982	4 570 710	8 557 272
Procentu ienākumi no ārējo rezervju aktīviem (neto)	283 205 941	217 003 159	66 202 782

Tīrie procentu ienākumi 2015. gadā kopumā palielinājās, un tas galvenokārt skaidrojams ar ASV dolāru portfeļa procentu ienākumu pieaugumu un ASV dolāra kursa kāpumu attiecībā pret euro.

22.2. Procentu ienākumi, kas gūti no euro banknošu sadales Eurosistēmā

Šis postenis ietver procentu ienākumus saistībā ar ECB daļu (8%) no kopējā euro banknošu emisijas apjoma (sk. "Banknotes apgrozībā" grāmatvedības politikas skaidrojumos un 5.1. skaidrojumu "Prasības saistībā ar euro banknošu sadali Eurosistēmā"). Neraugoties uz apgrozībā esošo banknošu vidējās vērtības pieaugumu par 8.1%, 2015. gadā ienākumi samazinājās sakarā ar to, ka 2015. gadā vidējā galvenā refinansēšanas operāciju procentu likme (0.05%) bija zemāka nekā 2014. gadā (0.16%).

22.3. Atlīdzība par NCB prasībām par nodotajām ārējām rezervēm

Šajā postenī uzrādīta atlīdzība, ko izmaksā euro zonas NCB par to prasībām pret ECB saistībā ar ārējo rezervju aktīviem, kas nodoti saskaņā ar ECBS Statūtu 30.1. pantu (sk.11.1. skaidrojumu "Saiņības par nodotajām ārējām rezervēm"). Šīs atlīdzības samazināšanās 2015. gadā atspoguļoja to, ka vidējā galvenā refinansēšanas operāciju procentu likme bija zemāka nekā 2014. gadā.

22.4. Pārējie procentu ienākumi un pārējie procentu izdevumi

2015. gadā šajos posteņos ietverti tīrie procentu ienākumi no vērtspapīriem, kurus ECB iegādājusies VTP ietvaros (608.7 milj. euro; 2014. gadā – 727.7 milj. euro), savukārt tīrie procentu ienākumi no pārējiem vērtspapīriem, kas iegādāti monetārās politikas mērķiem, bija 280.9 milj. euro (2014. gadā – 174.9 milj. euro).

Tajos ietverti arī procentu ienākumi (0.4 mljrd. euro; 2014. gadā – 1.1 mljrd. euro) un procentu izdevumi (0.4 mljrd. euro; 2014. gadā – 1.1 mljrd. euro) par TARGET2 atlikumiem (sk. 11.2. skaidrojumu "Pārējās saistības Eurosistēmā (neto)" un 9. skaidrojumu "Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem"). Šeit uzrādīti arī procentu ienākumi un procentu izdevumi saistībā ar citiem euro denominētiem aktīviem un saistībām.

23. Realizētie finanšu operāciju guvumi/zaudējumi

Neto realizēto guvumu no finanšu operācijām sadalījums 2015. gadā bija šāds.

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Neto realizētie guvumi no cenām	175 959 137	47 223 558	128 735 579
Neto realizētie guvumi no valūtu kursiem un zelta cenas	38 474 593	10 036 857	28 437 736
Neto realizētie guvumi no finanšu operācijām	214 433 730	57 260 415	157 173 315

Neto realizētie guvumi no cenām ietvēra realizētos guvumus un zaudējumus no vērtspapīriem, biržā tirgotajiem procentu likmju nākotnes līgumiem un procentu likmju mijmaiņas darījumiem. Neto realizēto guvumu no cenām vispārējā palielināšanās 2015. gadā galvenokārt skaidrojama ar realizēto guvumu no ASV dolāru portfelī turēto vērtspapīru cenām pieaugumu.

24. Finanšu aktīvu un pozīciju norakstīšana

2015. gadā tika norakstīta šādu finanšu aktīvu un pozīciju vērtība.

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Nerealizētie zaudējumi no vērtspapīru cenām	(63 827 424)	(7 664 489)	(56 162 935)
Nerealizētie zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu cenām	(223 892)	(198 804)	(25 088)
Nerealizētie zaudējumi no valūtu kursiem	(1 901)	–	(1 901)
Kopā norakstītā vērtība	(64 053 217)	(7 863 293)	(56 189 924)

Norakstītās vērtības pieaugums salīdzinājumā ar 2014. gadu galvenokārt skaidrojams ar ASV dolāru portfelī turēto vērtspapīru vispārējo tirgus cenas kritumu.

25. Tīrie komisijas maksas ienākumi/izdevumi

	2015 (euro)	2014 (euro)	Pārmaiņas (euro)
Ienākumi no komisijas maksas	277 324 169	30 024 834	247 299 335
Ar komisijas maksu saistītie izdevumi	(8 991 908)	(1 866 180)	(7 125 728)
Tīrie komisijas maksas ienākumi	268 332 261	28 158 654	240 173 607

2015. gadā šajā kategorijā ienākumus veidoja galvenokārt uzraudzības maksas (sk. 26. skaidrojumu "Ienākumi un izdevumi, kas saistīti ar uzraudzības uzdevumiem"), un tie ietvēra arī soda naudas, kas kredītiestādēm tika uzliktas par obligāto rezervju prasību neizpildi. Izdevumus galvenokārt veidoja maksas, kuras maksājamas ārējiem aktīvu pārvaldniekiem, kas saskaņā ar skaidrām Eurosistēmas instrukcijām un tās vārdā veic atbilstošu ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru iegādes darījumus. Tie ietvēra arī maksas, kas saistītas ar pieprasījuma noguldījumu kontiem un biržā tirgotajiem procentu likmju nākotnes darījumiem (sk. 17. skaidrojumu "Biržā tirgotie procentu likmju nākotnes līgumi").

26. Ienākumi un izdevumi, kas saistīti ar uzraudzības uzdevumiem

ECB izmaksas saistībā ar tās uzraudzības uzdevumiem tiek atgūtas, iekasējot no uzraudzītajām iestādēm gada maksu. Šos izdevumus galvenokārt veido izmaksas, kas tieši saistītas ar ECB uzraudzības uzdevumiem, piemēram, nozīmīgo iestāžu tiešo uzraudzību, mazāk nozīmīgo iestāžu uzraudzības pārraudzību un horizontālo uzdevumu un speciālo pakalpojumu veikšanu. Tie ietver arī izmaksas, kas netieši saistītas ar ECB uzraudzības uzdevumiem, piemēram, ECB atbalsta funkciju sniegto pakalpojumu, t.sk. telpu, cilvēkresursu vadības un informācijas tehnoloģiju pakalpojumu, izmaksas.

ECB ienākumi saistībā ar uzraudzības uzdevumu izpildi 2015. gadā bija šādi.

	2015 (euro)	2014 ⁴³ (euro)
Uzraudzības maksas	277 086 997	29 973 012
<i>t.sk.:</i>		
<i>No nozīmīgajām iestādēm vai nozīmīgajām grupām iekasētās maksas</i>	<i>245 620 964</i>	<i>25 622 812</i>
<i>No mazāk nozīmīgajām iestādēm vai mazāk nozīmīgajām grupām iekasētās maksas</i>	<i>31 466 033</i>	<i>4 350 200</i>
Kopā ienākumi no banku uzraudzības pienākumiem	277 086 997	29 973 012

Ienākumi no uzraudzības maksām ietverti postenī "Tīrie komisijas maksas ienākumi" (sk. 25. skaidrojumu "Tīrie komisijas maksas ienākumi/izdevumi").

⁴³ Par 2014. gadu ECB, iekasējot uzraudzības maksu, saņēma atlīdzību par izdevumiem saistībā ar banku uzraudzību periodā no 2014. gada novembra, t.i., brīža, kad tā uzsāka uzraudzības uzdevumu izpildi.

Pamatojoties uz aplēsēm par gada izdevumiem, ECB 2015. gada aprīlī paziņoja, ka 2015. gada uzraudzības maksas apjoms būs 296.0 milj. euro.⁴⁴ Pārpalikums 18.9 milj. euro apjomā salīdzinājumā ar faktiskajiem izdevumiem (277.1 milj. euro) uzrādīts postenī "Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi" (sk. 12.2. skaidrojumu "Uzkrājumi un nākamo periodu ienākumi"), un tas samazinās 2016. gadā iekasējamās uzraudzības maksas.

2015. gada beigās vēl nebija saņemtas nelielas summas saistībā ar maksām, kā arī uzraugāmajām bankām piemērotajiem procentu maksājumiem par kavējumiem. ECB veic visus nepieciešamos pasākumus, lai no uzraudzītajām iestādēm iekasētu nesamaksātās summas.

Turklāt ECB ir tiesības noteikt uzņēmumiem naudas sodus vai periodiskus soda maksājumus par nespēju izpildīt no tās noteikumiem un lēmumiem izrietošās saistības. 2015. gadā šādi soda maksājumi netika noteikti.

2015. gadā ECB radušies šādi izdevumi.

	2015 (euro)	2014 ⁴⁵ (euro)
Algas un pabalsti	141 262 893	18 456 945
Īre un ēku uzturēšana	25 513 220	2 199 243
Citi darbības izdevumi	110 310 884	9 316 824
Kopā izdevumi par banku uzraudzības izdevumiem	277 086 997	29 973 012

27. Ienākumi no kapitāla akcijām un līdzdalības kapitālā

Šajā postenī iekļautas dividendes, kas saņemtas par ECB piederošajām SNB akcijām (sk. 6.2. skaidrojumu "Pārējie finanšu aktīvi").

28. Pārējie ienākumi

Dažādos pārējos ienākumus 2015. gadā radīja galvenokārt euro zonas NCB uzkrātās iemaksas, piedaloties ECB izdevumos saistībā ar kopējiem Eurosistēmas projektiem.

29. Personāla izmaksas

Personāla izmaksas 2015. gadā pieauga, un to galvenokārt noteica lielāks ECB darbinieku vidējais skaits, kā arī lielāki neto izdevumi saistībā ar pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem.

⁴⁴ Par šo summu kopā ar izmaksām, kas radušās 2014. gada pēdējos divos mēnešos (30.0 milj. euro), 2015. gadā tika sagatavots rēķins ar samaksas termiņu līdz 2015. gada 20. novembrim.

⁴⁵ Attiecībā uz 2014. gadu norādītās summas ietver šā gada divu pēdējo mēnešu izdevumus, jo ECB operacionālo atbildību par banku uzraudzību uzņēmas 2014. gada novembrī.

Šajā kategorijā ietvertas algas, pabalsti, darbinieku apdrošināšana un dažādas pārējās izmaksas (306.4 milj. euro; 2014. gadā – 244.9 milj. euro). Šajā postenī iekļauti arī 134.4 milj. euro (2014. gadā – 56.2 milj. euro), kas atzīti saistībā ar ECB pensiju plāniem, citiem pēcnodarbinātības pabalstiem un citiem ilgtermiņa pabalstiem (sk. 12.3. skaidrojumu "Dažādi"). Personāla izmaksas 0.8 milj. euro apjomā (2014. gadā – 1.2 milj. euro) saistībā ar ECB jauno telpu būvniecību ir kapitalizētas un nav iekļautas šajā postenī.

Algas un pabalsti, t.sk. augstākās vadības atalgojums, pamatā veidoti atbilstoši Eiropas Savienības atalgojuma shēmai un ir ar to salīdzināmi.

Valdes locekļi un ECB nodarbinātie Uzraudzības valdes locekļi saņem pamatalgu, savukārt ECB nodarbinātie Uzraudzības valdes locekļi, kuri strādā nepilnu darba laiku, saņem atalgojumu arī atkarībā no apmeklēto sanāksmju skaita. Turklāt Valdes locekļi un ECB nodarbinātie Uzraudzības valdes locekļi, kuri strādā pilnu darba laiku, saņem papildu pabalstus mājokļa īrei un reprezentācijas izdevumiem. Prezidentam mājokļa īres pabalsta vietā tiek nodrošināta oficiāla rezidence, kas pieder ECB. Saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbinātības noteikumiem gan Valdes, gan Uzraudzības valdes locekļiem ir tiesības saņemt mājokļa, bērna kopšanas un izglītības pabalstu (atbilstoši personiskajiem apstākļiem). Algu apliek ar nodokli, ko iekasē Eiropas Savienība, kā arī no tās atvelk iemaksas pensiju, veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas shēmās. Pabalstus neapliek ar nodokļiem un neiekļauj pensiju aprēķinā.

Valdes locekļiem un ECB nodarbinātajiem Uzraudzības valdes locekļiem (t.i., izņemot valstu uzraudzības iestāžu pārstāvjus) izmaksātās pamatalgas 2015. gadā bija šādas.⁴⁶

	2015 (euro)	2014 (euro)
Mario Dragi (<i>Mario Draghi</i> , prezidents)	385 860	379 608
Vitors Konstansiu (<i>Vitor Constâncio</i> ; viceprezidents)	330 744	325 392
Peters Prāts (<i>Peter Praet</i> , Valdes loceklis)	275 604	271 140
Jergs Asmusens (<i>Jörg Asmussen</i> ; Valdes loceklis līdz 2014. gada janvārim)	–	4 912
Benuā Kerē (<i>Benoît Cœuré</i> ; Valdes loceklis)	275 604	271 140
Īvs Meršs (<i>Yves Mersch</i> ; Valdes loceklis)	275 604	271 140
Sabīne Lautenšlēgere (<i>Sabine Lautenschläger</i> , Valdes locekle)	275 604	253 457
Kopā Valde	1 819 020	1 776 789
Kopā Uzraudzības valde (ECB nodarbinātie locekļi)⁴⁷	635 385	508 589
<i>t.sk.:</i>		
Daniela Nuī (<i>Danièle Nouy</i> ; Uzraudzības valdes priekšsēdētāja)	275 604	271 140
Kopā	2 454 405	2 285 378

Turklāt Uzraudzības valdes nepilna darba laika locekļu atalgojums bija 352 256 euro (2014. gadā – 74 776 euro).

⁴⁶ Summas norādītas bruto izteiksmē, t.i., pirms jebkādu Eiropas Savienības nodokļu samaksas.

⁴⁷ Šajā kopsummā nav ietverta Sabīnes Lautenšlēgeres alga, kas uzrādīta kopā ar pārējo Valdes locekļu atalgojumu.

Kopā Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem izmaksātie pabalsti un iemaksas, ko ECB veica veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas shēmā par Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem, bija 625 021 euro (2014. gadā – 674 470 euro).

2015. gadā Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem netika izmaksāti pabalsti sakarā ar iecelšanu amatā vai amata termiņa beigšanos (2014. gadā – 68 616 euro).

Bijušajiem Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem noteiktu laiku pēc viņu amata pilnvaru termiņa beigām var tikt veikti pārejas laika maksājumi. 2015. gadā šie maksājumi, ar tiem saistītie ģimenes pabalsti un ECB iemaksas bijušo locekļu veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas shēmās bija 9 730 euro (2014. gadā – 243 178 euro). Pensijas, ieskaitot ar tām saistītos pabalstus, bijušajiem Valdes un Uzraudzības valdes locekļiem vai viņu apgādājamiem un iemaksas veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas shēmās bija 783 113 euro (2014. gadā – 599 589 euro).

2015. gada beigās faktiskais pilna darba laika ekvivalenta darbinieku skaits, kam bija darba līgumi ar ECB, bija 2 871⁴⁸ (t.sk. 293 – vadošos amatos). 2015. gadā notika šādas darbinieku skaita pārmaiņas.

	2015	2014
Kopējais darbinieku skaits 1. janvārī	2 577	1 790
Jaunie darbinieki/darba līguma statusa maiņa	648	1 458
Aizgājušie darbinieki/darbinieki, kuriem beidzies līguma termiņš	(299)	(681)
Neto palielinājums/(samazinājums) sakarā ar nepilna laika nodarbinātības tendenču maiņu	(55)	10
Kopējais darbinieku skaits 31. decembrī	2 871	2 577
Vidējais darbinieku skaits	2 722	2 155

30. Administratīvie izdevumi

Tie ietver visus pārējos kārtējos izdevumus saistībā ar telpu īri un uzturēšanu, precēm un aprīkojumu, kas nav kapitālieguldījumi, maksu par profesionālajiem pakalpojumiem un pārējiem pakalpojumiem un piegādēm, kā arī izdevumus, kas saistīti ar personālu, t.sk. darbinieku pieņemšanas, pārcelšanās, iekārtošanās, mācību un pārvietošanas izdevumus.

31. Banknošu ražošanas pakalpojumi

Šie izdevumi veidojušies galvenokārt sakarā ar euro banknošu pārrobežu pārvadājumiem starp banknošu spiestuvēm un NCB saistībā ar jaunu banknošu piegādi un starp NCB saistībā ar banknošu trūkuma novēršanu, izmantojot banknošu pārpalikumu. Šīs izmaksas centralizēti sedz ECB.

⁴⁸ Nav ietverti bezalgas atvaļinājumā esošie darbinieki. Šajā skaitā ietverti darbinieki ar pastāvīgiem, noteikta termiņa vai īstermiņa darba līgumiem un ECB Absolventu programmas dalībnieki. Ietverti arī darbinieki, kas atrodas dzemdību un bērna kopšanas vai ilgstošā slimības atvaļinājumā.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

10 February 2016

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2015, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes (the "Annual Accounts").

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the Annual Accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these Annual Accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of the Annual Accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Annual Accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Annual Accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the Annual Accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Annual Accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Annual Accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by the Executive Board, as well as evaluating the overall presentation of the Annual Accounts.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Annual Accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2015 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Independent Member of Ernst & Young Global Limited

Chairman Supervisory Board: StB Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Otto H. Jacobs - Board of Management: WP/StB Georg Graf Waldersee, Chairman
WP/StB Hubert Barth - WP/StB Ute Benzel - Ana-Cristina Grohnert - WP/StB Alexander Kron - WP/StB Mathieu Meyer - WP/StB Gunther Ruppel
dipl. WP Markus T. Schweizer - StB/CPA Mark Smith - CPA Julie Linn Teigland - WP/StB Claus-Peter Wagner - WP/StB Prof. Dr. Peter Wollmert
Registered Office: Stuttgart - Legal Form: GmbH - Amtsgericht Stuttgart HRB 730277 - VAT: DE 147799609

**Šo ECB ārējā revidenta ziņojuma neoficiālo tulkojumu nodrošinājusi ECB.
Neatbilstības gadījumā noteicošais ir EY parakstītais teksts angļu valodā.**

Eiropas Centrālās bankas
prezidentam un Padomei
Frankfurtē pie Mainas

2016. gada 10. februārī

Neatkarīga revidenta ziņojums

Mēs esam veikuši pievienoto Eiropas Centrālās bankas finanšu pārskatu, kas ietver 2015. gada 31. decembra bilanci, peļņas un zaudējumu aprēķinu par gadu, kas noslēdzās šajā datumā, un nozīmīgu grāmatvedības principu un citu skaidrojumu kopsavilkumu (finanšu pārskati), revīziju.

Eiropas Centrālās bankas Valdes atbildība par finanšu pārskatiem

Valde ir atbildīga par šo finanšu pārskatu sagatavošanu un patiesu atspoguļojumu saskaņā ar Padomes noteiktajiem principiem, kas izklāstīti Lēmumā ECB/2010/21 par Eiropas Centrālās bankas finanšu pārskatiem (ar grozījumiem), un par tādu iekšējās kontroles sistēmu, kāda saskaņā ar Valdes lēmumu nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kuros nav krāpšanas vai kļūdu dēļ radušos būtisku neatbilstību.

Revidenta atbildība

Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko izsakām par šiem finanšu pārskatiem, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāievēro ētiskās prasības un jāplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.

Revīzija ietver procedūras, kas tiek veiktas, lai iegūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatos norādītajām summām un citu informāciju. Procedūru izvēle balstās uz revidenta spriedumu, t.sk. risku, ka krāpšanas vai kļūdu dēļ finanšu pārskatos varētu rasties būtiskas neatbilstības, novērtējumu. Novērtējot šos riskus, revidents ņem vērā iekšējo kontroles sistēmu, kas svarīga institūcijas finanšu pārskatu sagatavošanai un patiesai atspoguļošanai, lai izstrādātu attiecīgajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, taču ne lai izteiktu atzinumu par institūcijas iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti. Revīzija ietver arī lietotās grāmatvedības politikas piemērotības un Valdes izdarīto grāmatvedības aplēšu pamatotības novērtējumu, kā arī vispārēju finanšu pārskatu satura izvērtējumu.

Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revīzijas atzinuma izteikšanai.

Atzinums

Mūsaprāt, finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Eiropas Centrālās bankas finansiālo stāvokli 2015. gada 31. decembrī un tās darbības rezultātiem gadā, kas noslēdzās šajā datumā, saskaņā ar Padomes noteiktajiem principiem, kas izklāstīti Lēmumā ECB/2010/21 par Eiropas Centrālās bankas finanšu pārskatiem (ar grozījumiem).

Ar cieņu,

*Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft*

*Victor Veger
Certified Public Accountant*

*Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer*

Peļņas un zaudējumu sadales skaidrojums

Šis skaidrojums nav ECB 2015. gada finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Saskaņā ar ECBS Statūtu 33. pantu ECB tīro peļņu pārskaita šādi:

- a) Padomes noteiktu summu, kas nepārsniedz 20% no tīrās peļņas, pārskaita vispārējo rezervju fondā, kas nepārsniedz 100% no kapitāla; un
- b) atlikušo tīro peļņu sadala ECB akcionāriem proporcionāli to apmaksātajām daļām.

Ja ECB radušies zaudējumi, tos var kompensēt no ECB vispārējo rezervju fonda un, ja nepieciešams, saskaņā ar Padomes lēmumu – no attiecīgā finanšu gada monetārajiem ienākumiem proporcionāli un nepārsniedzot apjomu, kādā tas sadalīts starp NCB saskaņā ar ECBS Statūtu 32.5 pantu⁴⁹.

ECB 2015. gada tīrā peļņa bija 1 081.8 milj. euro. Saskaņā ar Padomes lēmumu 2016. gada 29. janvārī tika veikta starpperioda peļņas sadale euro zonas NCB 812.1 milj. euro apjomā. Turklāt Padome nolēma atlikušo peļņu (269.7 milj. euro) sadalīt euro zonas NCB.

Peļņa tiek sadalīta NCB proporcionāli to apmaksātajām daļām ECB parakstītajā kapitālā. Ārpus euro zonas esošo valstu NCB nav tiesīgas saņemt daļu no ECB sadalāmās peļņas, un tās arī neuzņemas saistības finansēt jebkādus ECB zaudējumus.

	2015 (euro)	2014 (euro)
Gada peļņa	1 081 790 763	988 832 500
Starpperioda peļņas sadale	(812 134 494)	(840 719 787)
Gada peļņa pēc starpperioda peļņas sadales	269 656 269	148 112 713
Atlikušās peļņas sadale	(269 656 269)	(148 112 713)
Kopā	0	0

⁴⁹ Saskaņā ar ECBS Statūtu 32.5. pantu NCB monetāro ienākumu summa jāsadala NCB proporcionāli to apmaksātajām daļām ECB parakstītajā kapitālā.

© Eiropas Centrālā banka, 2016

Pasta adrese: 60640 Frankfurt am Main, Germany

Tālrunis: +49 69 1344 0

Interneta vietne: www.ecb.europa.eu

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

ISSN 2443-4876

ISBN 978-92-899-1980-7

DOI 10.2866/550656

ES kataloga Nr. QB-BS-16-001-LV-N